

www.e-rara.ch

Flora Taurico-Caucasica

Marschall von Bieberstein, Friedrich August

Charkoviae (Kharkov), 1808-1819

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 3542

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-17996>

Digynia.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

P E N T A N D R I A .

D I G Y N I A .

443. APOCYNUM *venetum*.

In wolgensibus passim obuivum est, et hujus procul dubio loci est apocryphum Nerium antidyssentericum a *Lepechin* it. ed. ross. 1. p. 438 circa Zarizin observatum; expungatur ergo sub hoc Nerio in *Linn. spec. plant.* synonymon *Lepechinii* et locus natalis Sibiria,

445. ASCLEPIAS *nigra*.

Exhibet haec planta *varietates* observatu dignas, aliam *ucrainicam* viridifloram et aliam *tauricam* vix volubilem habitu *A. Vincetoxico* propiorem, quae quidem indiividuis mediis cum principali connecti videtur.

447. HERNIARIA *incana*.

H. foliis oblongis basi attenuatis hirtis, glomerulis axillaribus paucifloris, calycibus hispido-pilosis, caulibus basi perennantibus.

H. fruticulosa, foliis ovato-oblongis pilosis, calycibus piloso-incanis. *Lamarck dict.* 3. p. 124. *Decand. flor. franc.* 6. suppl. p. 375. *Gerard. gallopr.* p. 336. n. 1. var. 2.

H. hirsuta. *Flor. taur. cauc. n. 447.* (excluso forte synonymo *Linnaei.*)

H. hirsuta? *taurico-volhynica.* *Besser catal. hort. crem. a. 1811. suppl. 3. p. 12.*

H. millegrana *Pallasii.* *Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 68.* (sed in herbario *Pallasii* pro *H. hirsuta* prostat.)

Radix perennis, immo caulium basis supra radicem perennans saepe gemmascit. *Habitus* prostratus atque ramosus *H. glabrae.* *Pubes* totius plantulae copiosa rigidula, quâ incanescit modice. *Folia* formâ *H. glabrae.* *Stipulae* triangulae minutae scariosae hirtae. *Flores* *H. glabrâ* euidenter majores et in singulis glomerulis pauciores, *pedicellis* quanquam brevissimis tamen proportionem etiam longioribus et magis conspicuis quam in *H. glabrâ.* *Calyx* pilis albis patulis valde hispidus, qui pili adscendendo aequabili ratione usque ad foliorum calycinorum apiculum decrescunt. *Filamenta* castrata longitudine fertilium. *Antherae* luteae.

„*H. (hirsuta)* foliis obouato-oblongis hirtis, glomerulis „axillaribus multifloris, calycibus hirtis: foliolis pilo longiore „mucronatis, ita vicina est *H. glabrae*, ut demtâ pube facile pro ejus varietate haberi queat; quare auctores tantum non omnes, sub *H. hirsutâ* varietatis suspicionem urgentes, nequidquam de florum in singulo glomerulo paucitate et de euidenti quoad florum magnitudinem inter *hirsutam* et *glabram* differentiâ commemorantes, tuto ad *hirsutam* allegari posse cenfeo.

De duratione *H. glabrae* et *hirsutae* nondum composita lis est, video sane in *H. glabrâ* nostrate adeo tenellas atque debiles radículas, ut viuaces esse aegre mihi persuadeam. Ge

rardus loc. cit., plantam suam annuam vel biennem vel perennem esse praedicans nodum rescidit nec soluit.

448. *CHENOPODIUM urbicum*.

Semina atra ad lentem punctis minutissimis inaequalia.

450. *CHENOPODIUM album*.

Hujus quoque omnium vulgatissimi et albo virore insignis *semina atra ad lentem punctulata video.*

456. *CHENOPODIUM microphyllum*.

Ch. fruticosum. Flor. taur. cauc. n. 456. (cum synonymo meo, caeteris exclusis).

Suaeda (microphylla) frutescens incondite ramosissima, foliis succulentis clauatis, floribus folio infidentibus glomeratis. Pall. illustr. fasc. 3. p. 52. t. 44.

Salsola fruticosa. Pall. it. 3. p. 524. Marsch. casp. p. 79. Gldenst. it. 1. p. 191. Lepech. it. ed. rossic. 1. p. 419. Georgi it. 2. p. 778.

Chenopodium orientale fruticosum Coris folio. Tournef. cor. p. 38?

Quum europaea *Salsola fruticosa*, secundum auctores omnes flores axillares habeat, idem confirmante sicco specimine quod ad manus habeo, non potui non nostram ruthenicasiaticam, cujus flores constanter petioli basi inseruntur, specie sejungere.

457. *CHENOPODIUM altissimum*.

Definiatur: Ch. glaberrimum, ramis paniculatis erectis, foliis filiformibus acutiusculis, floribus ternis petiolaribus.

Synonyma adde: Suaeda (*altissima*) biennis, caulibus pluribus surrectis ramosissimis, floribus folio infidentibus. *Pall. illustr. fasc. 3. p. 49. t. 42.*

Salsola altissima. Marsch. casp. p. 79.

457*. *CHENOPODIUM crassifolium.*

Ch. villosum subincanum, ramis paniculatis erecto-patulis, foliis oblongis obtusiusculis, floribus ternis petiolaribus.

Ch. orientale annuum altissimum Kali folio breuiore et cano. Tournes. cor. p. 38.

Occurrit in saluginosis circa oppidum Kisljar. In Tauriâ, ubi praecedens copiosum est, mihi non visum.

Inflorescentiâ floribusque cum praecedente, cui et omnino admodum affine est, plane convenit; differt vero staturâ adhuc majore, villis minutis crispulis quibus totum pubescit et subcanescit, ramis magis patentibus et foliis crassioribus atque brevioribus.

458. *CHENOPODIUM maritimum.*

Synonyma adde: Suaeda (*chenopodioides*) annua, ramosa, foliis succulentis, calycibus axillaribus quinquangulis. *Pall. illustr. fasc. 3. p. 56.*

Ad varietatem β : Suaeda (*falsa*) biennis multicaulis ascendens ramosa, foliis hemicylindricis acutis, floribus glomeratis: glomerulis distantibus. *Pall. illustr. fasc. 3. p. 46. t. 39.*

Salsola falsa Steueni. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2769.

De Sodâ ex hac plantâ aliisque halophytis wolgensibus
obtinendâ agit *Stæhlin in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p.*
190 et seq.

459. *CHENOPODIUM hirsutum.*

Synonyma adde: Lamarck et Decand. flor. franc. n.
2270.

Suaeda (albida) annua suberecta pubescenti-albida, foliis
peretibus subrecurvis, calycibus fructiferis pentagono-stellatis.
Pall. illustr. fasc. 3. p. 53. t. 45.

In maritimis haud procul portu Odeffano etiam oc-
currit.

460. *SALSOLA Kali. Marsch. in mem. soc. nat. cur.*
mosq. 4. p. 6. n. 1.

Synonyma adde: S. annua, foliis triquetro-subulatis mar-
gionatis lineatis alternis. var. α. rosacea. Pall. illustr. fasc. 2,
p. 36. t. 28. 29. Marsch. casp. p. 79. Koeler de Salsolâ ap.
Roemer collect. n. 1. Stæhlin in mem. mosq. 3. p. 191.

461. *SALSOLA Tragus. Marsch. in mem. mosq. 4.*
p. 6. n. 2.

Synonyma adde: S Kali varietas β pontica. Pall.
illustr. fasc. 2. p. 37. Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect.
n. 2.

462. *SALSOLA tamariscina. Marsch in mem. mosq.*
4. p. 7. n. 3.

Synonyma adde: S. annua erecta ramosa, foliis incanis
friatiis carinatis muticis floribusque alternis, calycibus bractea-

tis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 33. t. 25. Staehlin in mem. mosq. 3. p. 191.*

Pro varietate *S. Kali* hanc habet *Treuiranus in rept. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148*; a quâ attamen differissima est. *Calycis* appendices ochroleucae roseo-striatae ejusque apiculi supra semen connuantes rosei feminiferae plantae aspectum peramoenum conciliant.

463. *SALSOLA crassa. Marsch. in mem. mosq. 4. p. 8. n. 5.*

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 15. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2763.

S. an frutescens? Pall. it. 1. p. 408. app. n. 104.

S. rosacea. Marsch. casp. p. 79.

Nec *Pallas (illustr. fasc. 2. p. 26)*, nec *Gmelin (flor sib. 3. p. 96)*, hanc rite a *S. rosacea*, in regionibus de quibus loquimur non obuiâ, distinguunt. Prior attamen *S. rosaceam* potissimum descripsisse et delineasse videtur.

464. *SALSOLA brachiata. Marsch. in mem. mosq. 4. p. 9. n. 7.*

Synonyma adde: S. annua erecta, ramis subfastigiatis ramulisque oppositis, foliis carnosius teretibus glaucis pilosis muticis. Pall. illustr. fasc. 2. p. 30. t. 22. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2765. Koehler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 23. Staehlin in mem. mosq. 3. p. 191.

465. *SALSOLA glauca. Marsch. in mem. mosq. 4. p. 10. n. 9.*

Synonyma adde: Marsch. casp. p. 79. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2766. Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 13.

S. (spicata) fruticosa ramosissima, foliis semiteretibus car-
nosis, ramis extremis spicatis, calicibus rosaceis. *Pall. illustr.*
fasc. 2. p. 27. t. 19.

466. *SALSOLA Soda.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p.*
10. n. 10.

Synonyma adde: *S. annua* diffusa sparsim ramosa, foliis
triquetris carnosis muticis, calycibus fructiferis turbinatis ebra-
cteatis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 38. t. 30. Koeler de Salsola*
ap. Roemer collect. n. 14. Staehlin in mem. mosq. 3.
p. 191.

Icon Pallasii citata perperam folia sistit longo mucrone
praedita.

467. *SALSOLA vermiculata.* *Marsch. in mem. mosq.*
4. p. 10. n. 11.

Synonyma adde: *Marsch. casp. p. 79. Koeler de Salsola*
ap. Roemer collect. n. 12.

S. (laricina) fruticosa erecta rigida ramosissima, foliis fili-
formibus subpubescentibus sempernurentibus, calycum bracteis
inaequalibus. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 21. t. 13.*

S. orientalem Gmelini jun. modo ad S. rigidam Pallasii
referendam esse existimo, excludatur ergo hic loci.

468. *SALSOLA spissa.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p.*
12. n. 13. (excluso synonymo Pall. ii. ad S. rigidam aman-
dando.)

Synonyma adde: *Hoffm. hort. mosq. a. 1803. n.*
2772.

S. (nitraria) annua erecta alterne ramosa glabra, foliis cylindraceis carnosiss, floribus creberrimis calyculatis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 23. t. 15.*

469. *SALSOLA verrucosa.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 12. n. 14.*

Synonyma adde: *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2777.*

S. (gemmascens) fruticulosa erecta alterne ramosa, fasciculis foliorum alternis, fructificationibus solitariis sparsis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 24. t. 16.*

470. *SALSOLA ericoides.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 13. n. 15.*

Synonyma adde: *S. (dendroides)* subarborescens erecta tomentosa ramosissima, foliis brevissimis clauato-carnosis pubescentibus, ramis suboppositis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 22. t. 14.*

S. ericaefolia Adami. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2764.*

471. *SALSOLA clauifolia.* *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 13. n. 16.*

Synonyma adde: *Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 17.*

S. (baccifera) ramis confertis simplicibus, foliis solitariis subclauatis, pericarpis succulentis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 31. t. 23.*

Anabasis foliosa. *Staeclin in mem. mosq. 3. p. 191.*

Planta feminifera calycum appendicibus expansis lacteis fructu baccato sature rubro umbilicatis pulcre variegata apparet.

472. *SALSOLA prostrata*.

S. suffruticosa piloso-cana, foliis linearibus planis, calycibus subternis piloso-tomentosis: appendicibus explanatis obovatis. *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 14. n. 17.*

Synonyma adde: S. suffrutescens assurgens, foliis linearilanceolatis villosis, caulibus subspicatis, floribus glomeratis. *Pall. ill. fasc. 1. p. 17. t. 10. Marsch. casp. p. 79. Koeler de Salsclâ ap. Roemer collect. n. 9. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2271.*

Chenopodium angustanum. Allion. pedem. n. 2020. t. 38. f. 4.

Kali fruticosum incanum foliis exsuccis. *Buxb. cent. 1. p. 9. t. 15.*

Sub hac excludatur adductum Kali *Buxb. cent. 1. p. 10. t. 16*, ad S. scopariae varietatem macilentam referendum.

Varietatem caule et foliis angustioribus omnino nudis, Galliae narbonensi indigenam commemorat *Cl. Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148*, quae fortassis specie differt.

473. *SALSOLA dasyantha*.

S. herbacea pilosa, foliis subulato-filiformibus elongato-siliatis, calycibus subgeminis hirsutissimis: appendicibus planis oblongis disco multo longioribus. *Marsch. in mem. mosq. 4. p. 14. n. 16.*

α. major, erectior, paniculato-ramosa, pilosissima.

S. (*dasyantha*) annua erecta ramosa, foliis alternis filiformibus pubescentibus, floribus lanuginosis. *Pall. illustr. fasc. 1. p. 19. t. 10. lit. J. et t. 11.*

S. tenuifolia. *Flor. taur. cauc. n. 473.*

Varietates β et γ in *mem. mosq. loc. cit.* commemoratae, *S. arenariam* auctorum constituentes in Tauriâ atque Caucaso non occurrunt. De his conferatur *Koeler apud Roemer collect. n. 10. t. 1.*

Discrimina inter has varietates ab eo fortassis pendent, quod α solo durissimo argilloso et fallugineo, β et γ autem in sabuletis nascantur. Nostram cum *S. arenariâ* etiam conjungit *Treuiranus in repert. soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148.*

473*. *SALSOLA scoparia.*

S. herbacea pubescens, foliis lineari-lanceolatis ciliatis, calycibus geminis; appendicibus brevissimis acutis. Marsch. in mem. mosq. 1. p. 144. n. 16 et 4. p. 17. n. 20.

Chenopodium (Scoparia) foliis planis lineari-lanceolatis margine ciliatis, floribus glomeratis axillaribus. Linn. ed. Willd. 1. p. 1306. Pall. it. 3. p. 594. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2267, Scop. carn. ed. 2. n. 282.

Kali foliis Linariae tomentosum. Buxb. cent. 1. p. 10. t. 16.

Linaria scoparia. C. Bauh. pin. 212.

Linaria Beluedere. J. Bauh. hist. 3. p. 462.

Osyris. Dod. pempt. 151.

β . *humilior, gracilior, angustifolia.*

S. (Sieversiana) annua erecta subramosa, foliis lanceolatis margine setosis. Pall. illustr. fasc. 3. p. 45. t. 38.

Camphorata tectorum foliis Polygoni hirsutis. Buxb. cent. 1. p. 19. t. 29.

Varietas β in tectis circa Tiflin reperitur; planta vulgaris vegetior per Ucraniam in hortis frequens est et pro scopis usitatissima. Floret aestate. ☉

474. *SALSOLA hyssopifolia*. *Marsch. mem. mosq.* 4.
p. 17. n. 21.

Synonyma adde: *Marsch. casp.* p. 79. *Koeler de Salsolà ap. Roemer collect.* n. 5.

Suaeda (hyssopifolia) annua pubescens, foliis lanceolatis, calycibus aristis quinque apice uncinatis radiatis. *Pall. illustr. fasc.* 3. p. 44. t. 36.

Nil nisi anomalam quoad partes fructificationis hujus varietatem etiam exprimit *Suaeda triandra* *Haenckel a Donnersmark plant. select. hort. halens.* p. 21; etenim et haec sicut *S. dasycantha* *Pall.* admodum polymorpha est. Ramulorum floriferorum calycumque lana vulgo rutila, interdum tamen nivea reperitur. Ex Iberiâ varietatem brevisfoliam, multo minus hirsutam habeo.

475. *SALSOLA sedoides*. *Marsch. mem. mosq.* 4. p. 18. n. 22.

Synonyma adde: *Koeler de Salsolà ap. Roemer collect.* n. 5.

S. muricata. *Marsch. casp.* p. 79.

Suaeda (sedifolia) annua villosa, foliis cylindraceis obtusis, calycibus spinis regulariter stellatis. *Pall. illustr.* 3. p. 41. t. 22. 33. 34.

Salsolae species noua. *Pall. in nou. act. petrop.* 13. p. 42.

476. *ANABASIS aphylla*. *Marsch. mem. mosq.* 4. p. 19. n. 1.

Synonyma adde: *Marsch. casp.* p. 79. *Stæhlin in mem. mosq.* 3. p. 191.

A. (tatarica) frutescens, furculis annuis articulatis ramosis extremo floriferis subspicatis. *Pall. illustr. fasc. 1. p. 13. t. 8.*

Salsola articulata. *Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. h. 18.*

477. *ANABASIS florida.* *Marsch. mem. mosq. 4. p. 19. n. 3.*

Synonymon adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 17.*

478. *ANABASIS spinosissima.* *Marsch. mem. mosq. 4. p. 19. n. 6.*

Synonyma adde: *A. Echinus.* *Marsch. casp. p. 79.*

Salsola (spinifex) frutescens, ramis herbaceis spinoscentibus, calycibus fructiferis subtribracteatis. *Pall. illustr. fasc. 2. p. 32. t. 24.*

Salsola Echinus. *Koeler de Salsolâ ap. Roemer collect. n. 3.*

479. *POLYCNEMUM aruense.* *Marsch. mem. mosq. 4. p. 20. n. 1.*

Synonyma adde: *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 2280. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 523.*

P. (viaticum) triandrum opposite ramosum procumbens, foliis prismaticis apice spinosis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 58.*

480. *POLYCNEMUM crassifolium.*

P. pentandrum dipetalum subpubescens, foliis semiteretibus obtusis: floralibus summis ovatis calycem glabrinsculum subaequantibus. *Marsch. mem. mosq. 4. p. 20. n. 2.*

P. pentandrum annuum ramosissimum affurgens glabrum, foliis carnosis cylindricis: floralibus ovatis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 64. t. 55. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 526.*

P. oppositifolium. *Flor. taur. cauc. n. 480.* (cum synonymis.) *Marsch. cesp. p. 79. Stachlin in mem. mosq. 3. p. 191.*

P. crassifolium sicut affine *P. glaucum* in itineribus suis non esse recensita, et de his sibi senioribus observationibus demum constitisse *Pallasius* in *illustrat. plantarum Rossiae* perhibet; cui tamen aduersatur descriptio et icon *P. oppositifolii* *itinerum* (*1. p. 484. n. 96. t. E. f. 2*), quae, quidquid postmodum statuerit auctor, aperte ad *P. crassifolium* *illustrationum*, nec, ut ipse vult, ad *P. brachiatum* referendae sunt; sic quaecunque de *P. oppositifolio* habent *Vahlus*, *Willdenowius* at alii, ex itinere *Pallasii* deprompta sunt.

481. POLYCNUM sclerospermum.

P. subtetrandrum, subtetrapetalum glabrum, foliis semiteretibus mucronatis, perigonio fructus indurato. *Marsch. mem. mosq. 4. p. 22. n. 4.*

Synonyma adde: *P. triandrum* annuum ramosissimum patulum, foliis carnosis crassis cylindricis subulato-mucronatis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 65. t. 56. Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 526.*

P. nuciferum. *Pall. it. 3. p. 635.*

482. POLYCNUM malacophyllum. *Marsch. mem. mosq. 4. p. 23. n. 5.*

Synonyma adde: *Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 526.*

Salsola (pilosa) fruticosa? ramosissima diuaticata, foliis elongatis cylindraceis obtusis sparsim piliferis, antheris petalophoris. *Pall. illustr. fasc. 3. p. 28. t. 20.*

483. *POLYCNUM brachiatum.*

P. triandrum pentapetalum pubescenti-glaucum, ramificationibus foliisque semiteretibus omnibus oppositis, corollis glabris. *Marsch. mem. mosq. 4. p. 23. n. 6.*

Synonyma adde: *P. annuum* pentandrum opposite ramosum glaucum, foliis semicylindraceis carnosis, floribus axillaribus confertis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 62. t. 52.*

P. oppositifolium. *Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 525. (exclusis synonymis VahlII, Willdenouii et Pallasii itin. ad P. crassifolium referendis.)*

P. triandrum. *Pall. ind. taur.*

Anabasis conjugata. *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 184.*

484. *POLYCNUM voluox.* *Marsch. mem. mosq. 4. p. 24. n. 8.*

P. triandrum annuum erecto diuaticatum, ramis oppositis alterne ramulosis, foliis elongatis filiformibus muticis. *Pall. illustr. fasc. 4. p. 60. t. 50.*

P. triandrum. *Marsch. casp. p. 79.*

P. salsum. *Flor. taur. cauc. n. 484. (cum synonymis, praeter Pallasii secundum auctorem ad P. brachiatum amandatum.) Roemer et Schultes Syst. veg. 1. p. 524.*

486*. *BETA macrorrhiza.*

B. spiciis simplicibus superne aphyllis, floribus ternis, foliis ovatis obtusissimis: summis subrotundis, caulibus prostratis,

radice perenni. *Steu* in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 257.
Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 15.

Habitat in districtu Kubensi Caucasi orientalis, in subalpinis circa Chinalug. 2

Radix valida, fusiformis, muliceps, intus rubra. *Flores* 2-3-gyni. *Steu* loc. cit.

488. ULMUS suberosa.

Ad varietatem β pumilam spectat: *U. pumila* A. *Pall. roff* 1. p. 76. t. 48. f. D. E; quam circa Derbentum abundare refert *Steu* in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 244.

132*. PLANERA. Cal. 4-5-fidus. Cor. o. Nux co-riacea, monosperma. (Stam. 4-6. *Flores* pistillo destituti, inter hermaphroditos.)

489*. PLANERA Richardi.

Pl. foliis subsessilibus oblongo-cordatis subcrenatis grandidentatis basi emarginatis, capsulâ laevi. *Michaux flor. boreal. americ. 2. p. 248. Persoon enchirid. 1. p. 291.*

Ulmus polygama. Richard in act. paris. a. 1781.

Rhamnus (carpinifolius) inermis, foliis ovatis crenatis venoso-reticulatis glabris, fructu sessili. *Pallas roff. 2. p. 24a. t. 10.*

Rhamnus ulmoides. Gleditsch. it. 1. p. 313 et 427.

Crescit ad radices promontorii Caucasi australis per Imetiam, circa Kutais, in magnas ibi arbores excrescens, incolis *Selkwa* siue *Spno* dictas. Per Iberiam rarissima esse videtur, ejusque paucos humiles et valde obesos fruticulos tantum vidi in itinere iberico, in montibus lapideis, ad sinistram Cyri

fluvii, inter Gori et Uplis-Ziche; sic staturâ varians, hoc quoque cognatam *Ulmum* imitatur. $\frac{1}{2}$

Statura Ulmi. Rami copiosi validi. Cortex brunneus, epidermide griseo-albidâ. Folia alterna rigidiuscula brevissime petiolata nudiuscula ovata grosse acute crenata, supra obscure subtus pallide virentia venosa, in elatis glaberrima, in depressis vero scabra. Fructus axillares, sessiles, globoso-acuti, hinc gibbosiores (ex icone piso vix majores), sicci, biloculares(?), nudi. *Pallas ex Gûldenst. manuscr. loc. cit.*

Calyx membranaceus subanceps, 4-5 fidus. *Stamina* plerumque 4, quandoque 4-6, exserta. *Germen* ovatum scabrum. *Stigmata* 2 oblonga. *Capsula* laevis. *Michaux loc. cit.*

Planeram in systemate sexuali commode affini *Ulmæ* subnecti posse cum *Cl. Perfoonio* statuo; cum flores omnes conformes ferat, quibusdam veluti per abortum organis femininis carentibus, nullâque regulâ fertilibus interspersis.

Ulmum parvisoliam *Jacquini*, genuinam *Ulmi* speciem, male a nonnullis cum *Planerâ* nostrâ confundi monet amici *Fischer in litteris.*

495. GENTIANA gelida.

Synonyma adde: *G. alpina* Adam, *Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1437.*

Conuenit staturâ, foliis, inflorescentiâ et florum magnitudine atque formâ cum *G. septemfidâ*, cui in Systemate proxime subnectenda est.

In montibus supra Gandscham nuper lecta est a *Steueno* secundum mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 249 et 257.

496*. GENTIANA umbellata.

G. corollâ quinquefidâ subcampanulatâ fauce nudâ, pedunculis terminalibus umbellatis, calyce 5-partito: segmentis

lanceolatis corollae tubum superantibus, foliis ovato-oblongis obtusiusculis.

G. aurea? Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 257.

Habitat in ditionis Caucasi Kubensis alpestribus circa Chinalog. Floret aestate. ☉

Plantula digitalis vel *spithamea* tota glaberrima. *Radix* tenuis, luteola, annua. *Caulis* tetragonus inaequilaterus: angulis argutissimis; accedente cauliculo uno alterone laterali multo minore. *Folia* 3-5-nervia: *radicalia* unguicularia spathulata; *caulina* majora magis oblonga et apicem versus angustata, vulgo trium oppositionum: unicâ radici proximâ e cujus axillis saepe *ramuli* breves caulibus secundariis similes; caeteris supra medium caulis, e quorum axillis *pedunculi* oppositi uniflori tenues folio interdum multo longiores, saepius autem vix aequantes. *Folia summa* vulgo quaterna inaequalia acutiuscula vices involucri sustinent, e cujus sinu *pedunculi* umbellati uniflori 4-6, in florente involucri quandoque paullo superantes, ut plurimum vero breviores. *Flores* *G. Amarellae* floribus duplo minores. *Calyx* ultra dimidium quinquepartitus, corollâ paullo brevior: laciniis lanceolatis acutis inaequalibus. *Corolla* ex albido dilute coerulescente simplicissime quinquefida: nullis inter limbi plicas appendicibus; laciniis limbi ovato-lanceolatis: nervo medio in brevem mucronem elongato, tubo duplo brevioribus.

Hujus summam cum *G. aureâ* affinitatem, maxime ex icone *Flor. dan. t. 344* corollas etiam coerulescentes monstrante, perspicio; tamen specie meam differre statuo, ob *pedunculos* umbellae terminalis longiores: floribus nequaquam subcapitatis, *calycis* profundius partiti segmenta latiora nec subulata, corollam constanter 5-fidam et coerulescentem: limbo ratione tubi breviori, laciniis latioribus minusque acuminatis.

498. GENTIANA angulosa.

Synonyma adde: *Marsch. cent. plant. rar. rossic. 1. t. 47.*

G. verna γ. *angulosa*: major, calicibus carinato-alatis: *Wahlenb. carpat. sub n. 246. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1444.*

G. bauarica. Pallas ross. 2. p. 110. (excluso synonymo Linnaei.)

G. uniflora. Georgi it. 1. p. 203. t. 1. f. 2.

In summâ Caucasî alpe Schadagh et Tyfendagh teste *Steueno in mem. mosq. 3. p. 257* Junio floret.

Fateor hanc *G. vernae* nimis affinem esse, quâcum conjungunt *Cl. Hoffmann et Wahlenberg l. c. Pro varietate habebit, qui G. vernam vegetiorem, contra regulam Gentianarum, flore quadruplo majore ludere posse statuerit.*

498*. GENTIANA verna.

G. corollâ 5-fidâ infundibuliformi crenulatâ: plicis bidentato-appendiculatis, foliis radicalibus ovatis confertis patentibus, caulinis acutiusculis.

G. corollâ 5-fidâ infundibuliformi, foliis ovatis acutiusculis: radicalibus patentibus, caulinis majoribus. Linn. ed Willd. 1. p. 1342. Froelich monogr. n. 25. Smith brit. 1 p. 285. Engl. bot. 493. Botan. magaz. 491. Wahlenb. carpat. n. 246. Hall. hist. n. 644.

G. bauarica. Jacq. obs. 3. p. 19. t. 71.

Ericala. Reneal. specim. 75. t. 68. f. 2.

Ad latera montis Beschtan legit *D. Wilhelms. 2*

498*. GENTIANA *humilis*.

G. corollis 5-fidis infundibuliformibus, foliis cartilagineo-marginatis, calycis thecapodio brevioris dentibus rectis, caule basi ramosissimo: ramis subsimplicibus, floribus terminalibus solitariis.

G. corollis 5-fidis infundibuliformibus subsessilibus, foliis spathulatis margine membranaceis cauli adpressis, caule basi ramosissimo: ramis simplicibus unifloris. *Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 258.*

G. aquatica caucasica. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 28.

G. aquatica. Pall. ross. 2. t. 97. f. 2. (quoad iconem.)

G. humilis aquatica verna. Amm. ruth. t. 1. f. 1. (quoad iconem.)

In Caucasi subalpinis occurrit: ad montem Beschtan *L. B. a Vietinghoff*, in montibus Kubensibus Caucasi orientalis *Steuen. ☉*

Pygmaeae plantulae radix exilis albida annua. Cauliculi vix digitales ex radice numerosi, supra radicem quandoque ramo uno alterove aequante simplici aucti, toti foliosi, superne vix nisi ad lentem glanduloso-pilosi. Folia parva rigida glauco-viridia margine insigni albo-cartilagineo cincta: inferiora subrotunda, adscendendo minora angustiora acutioraque; caulina basi connato-vaginantia, apice subpatentia: summo pari flori approximato. Flores terminales solitarii parvi. Calyx vix longitudine tubi corollae, ad unam tertiam quinquesidus: dentibus aequalibus lanceolatis acutis rectiusculis, sicut folia cartilagineo-marginatis. Corolla coerulescens quinquesida, limbo tubo multo brevior: laciniis lanceolatis acutis, plicâ inter singulas in dentem paruum eductâ. Capsula intra calycem pedicellata: thecapodio calycem corollamque persistentem superante.

Cum hac in Sibiria occurrit affinis maxime

* *GENTIANA aquatica.*

G. corollis 5-fidis infundibuliformibus, foliis cartilagineo-marginatis, calycis thecapodium aequantis dentibus patentissimis, caule basi ramosissimo: ramis dichotomo-ramosis, floribus terminalibus solitariis.

G. foliis margine membranaceis basi coadunatis. *Linn. amoenit. 2. p. 343. Steyer in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 258.*

G. (squamrofa) corollâ 10-fidâ infundibuliformi, foliis ovato-subrotundis acutis, caule diuvaricato ramoso. *Ledebour in mem. acad. scient. petrop. 5. p. 527. n. 13.*

Differt a *G. humili* cauliculis elongato-ramosis subdichotomis manifestius glanduloso-pilosis, foliis caulinis etiam superioribus subrotundis cum acumine, patentioribus (unde habitus squarrosus); floribus minoribus, calycinis dentibus minoribus horizontalibus, denique thecapodio multo brevioribus. Quoad corollae structuram nullum mihi discrimen apparuit. Esse hanc *G. aquaticam* *Linn.* ex descriptione hujus in *amoenit. l. c.* ubi primâ vice nomen suum obtinuit, liquet. Tam *Pallasius* in *florâ rossicâ 2. p. 109*, quam *Gmelinus* in *florâ sibiricâ 4. p. 110. n. 76* utramque comprehendunt, ramosiorem pro varietate ex loco natali commemorantes. Icon *Gmelini* curâ parata, summâ editoris incuriâ periit; etenim *t. 53, f. 1*, in *Florâ sibiricâ* huc incaute relata *G. fulcatae* est.

500. *GENTIANA caucasica.*

Synonyma adde: *Aiton kew. ed. 2. P. 2. p. III. Bot. magaz. t. 1038. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 28. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1439.*

In alpinis ad fontes torrentis Jucharibafch Caucasi orientalis Angusto florens occurit, teste Steuero in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 258.

506. *ERYNGIUM campestre*.

Folia radicalia primigena et in hoc saepe indivisa.

507. *ERYNGIUM giganteum*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 47. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 55.

E. glaucum Adami. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 1309.

508. *SANICULA europaea*.

Synonyma adde: S. foliis quinquelobis: lobis trifidis dentatis, caule aphylo, flosculis omnibus (sub-) sessilibus. Willd. enum. hort. berol. p. 299. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 67. t. 1. f. 1 et p. 211. t. 1. B. f. 25. Spreng. prodr. umb. p. 24. n. 1.

509. *ASTRANTIA major*.

Definiatur: A. foliis radicalibus palmato-quinquelobis inciso-biferratis ciliatis, caulinis lobatis petiolatis, involucrellis lineari-lanceolatis subintegerrimis umbellulam aequantibus.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 20. n. 1. Wahlenb. carp. n. 254. Steuero in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 258.

Involucrellorum foliola subinde versus apicem uno alteroque denticulo muniuntur. (conf. Hallerum loc. cit. et Krockner files. 1. p. 404. Schultes obs. p. 53. Steuero loc. cit.)

In montosis Caucasi orientalis frequens. Steuen l. c.

Cum varietate *A. minoris* γ. flor. franc. sub n. 3549, quae nostra est, quamque propriae esse speciei nuper perhibet *Cl. Decandolle* in flor. franc. 6. suppl. p. 515, conjungunt auctores hujus florum Astringiam carniolicam.

509*. *ASTRANTIA intermedia*.

A. foliis radicalibus palmato-quinquelobis trilobifue inciso-biferratis ciliatis, caulinis lobatis subpetiolatis, involuclis ovato-lanceolatis spinuloso-ferratis umbellulam superantibus.

A. (trifida) foliis omnibus digitato-tripartitis, radicalibus subtrilobis duplicato-ferratis ciliatis, involucri sparsim apice spinulosis. Hoffm. umbellif. ed. 2. Vol. I. praefat. p. 8 in notâ. Vietinghoff et Hoffm. hort. sicca Caucasic.

A. (caucasica) foliis inferioribus palmatis 5-lobis: lobis oblongis incisus cuspidato-ferratis, superioribus 3 fidis, involucri foliolis coloratis ferratis. Sprengel descr. umb. rar. p. 17. n. 19.

A. major tridentata Steueni. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 47.

Habitat in Caucasi iberici alpestribus (Hoffmann); eandem in Caucasi orientalis subalpinis circa Dscheigh legit Steuen. 2

Secundum specimen mihi ab amiciff Steueno communicatum, cum *A. majori* vulgari atque vegetiore quoad folia ita convenit, ut de his ultro nihil habeam quod addam; quoad umbellam vero exaeque refert *A. heterophyllum*, nisi quod denticuli spinulosi foliolorum involuclli paullo appareant profundiores et inaequales. Quare, cum folia tripartita non semper proferant, adeoque nomen triiviale Hoffmanni non in omnia in-

diuidua quadret, substitui huic aliud, affinitatem cum praecedente et sequente significans, in quo me viri *Cl. et amicissimi* veniam facile impetraturum esse confido, tanto quidem magis, quod pristinum raræ plantæ nomen per scripta botanicorum nondum inualuerit; immo diuersâ ratione a *Cl. Sprengelio loc. cit.* fuerit immutatum.

510. *ASTRANTIA heterophylla.*

Definiatur: A. foliis radicalibus palmato-trilobis inaequaliter biserratis ciliatis subincisis, caulinis sessilibus lobatis indiuisisque, inuolucellis ouato-lanceolatis spinuloso-ferratis umbellulam superantibus.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 47. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 425 et umbell. ed. 2. Vol. 1. praefat. p. 8 in notâ. Sprengel. prodr. umb. p. 20. n. 5 et descr. umb. rar. p. 17 obs. ad n. 19. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 258.*

A. (*maxima*) foliis trilobatis mucronato-ferratis, inuolucris subdecaphyllis ouato-lanceolatis supra medium spinuloso-ferrulatis. *Botan. magaz. 1553. Pall. in nou. act. acad. scient. petrop. 7. p. 357. t. 11.*

A. *helleborifolia.* *Hooker parad. lond. t. 60. Aiton kew. ed. 2. P. 2. p. 119.*

Per Caucasi orientalis subalpina passim quoque legit *Steu.*

Variat folio caulino intermedio etiam trilobo, nec, ut solet, indiuiso.

139. BUPLEURUM. Fructus ovato-oblongus, obtusus. Semen 5-costatum: costis angustis, aequalibus, duabus marginalibus. Petala inuoluta. Inuolucella polyphylla, rotata. (Bupleurum Hoffm. Valleculae evittatae. Inuol. uniuers. o. Diaphyllum Hoffm. Valleculae evittatae. Inuol. utrumque. Isophyllum Hoffm. Valleculae vittatae. Inuol. utrumque.)

511. BUPLEURUM rotundifolium.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 114. t. 1. f. 2 et p. 210. t. 1. B. f. 15. Sprengel prodr. umb. p. 38. n. 1 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 98.

512. BUPLEURUM falcatum.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 39. n. 8 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 99.

Isophyllum falcatum. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 115.

Affinem speciem Caucaſo indigenam, quae mihi ultro non innotuit „B. (polyphyllum) inuolucellis hexaphyllis lanceolatis „acuminatis, uniuersali ſubnullo, foliis lanceolatis amplexicaulis,, deſcripſit Ledebour in mem. acad. ſcient. petrop. 5. p. 528. n. 14.

513. BUPLEURUM baldenſe.

Synonymon adde: Isophyllum baldenſe. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 115.

B. orientale angustifolium, femine longiori. *Tournef. cor.*
p. 21.

Ex specimine sicco olim mihi a *Willdenowio* communicato certus sum, quod de hujus auctoris plantâ loquar; italica vero *Turrae*, mihi ignota, quum a *Cl. Sprengelio* *prodr. umb. p. 52* ad *Tenoriae* genus referatur, a quo nostrae fructus abhorret, fortassis specie differt.

Fructus magis oblongus quam in affinibus, nigricans. Semina costis 5 argutiusculis, valleculis subtilissime striatis commissurâ parum concavâ vix duplo angustioribus.

514. BUPLEURUM Gerardi.

Synonyma adde: *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3544. Sprengel prodr. umb. p. 39. n. 12.*

Ifophyllum Gerardi. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 115.*

515. BUPLEURUM junceum.

Synonyma dubia adde: *Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3545? Sprengel prodr. umb. p. 39. n. 13? et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 99?*

Ifophyllum junceum. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 115?*

139*. ODONTITES. Fructus ovatus, tuberculatus: costis oblitteratis. Petala involuta. Involucella polyphylla, rotata.

515*. ODONTITES tenuissima.

O. umbellis terminalibus subtrifidis: lateralibus simplicibus, involucellis subulatis umbellulam paucifloram aequantibus.

O. flosculus involucri aequantibus, umbellis alternis terminalibusque, foliis linearibus mucronatis, caule ramosissimo. *Wallroth flor. halens. suppl. 3. p. 49. Sprengel prodr. umb. p. 53. n. 3. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 116 et 209. t. 1. B. f. 10. b.*

Bupleurum (tenuissimum) umbellis simplicibus alternis pentaphyllis subtrifloris. *Linn. ed. Willd. 1. p. 1375. Smith brit. 1. p. 293. Engl. bot. 478. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3453. Hall. hist. n. 774.*

Passim per Caucasum reperitur. Varietatem elatiorem habeo, facie *Bupleuri Gerardi*, versus ostia Cyri circa oppidulum Sallian lectam. ☉

515*. ODONTITES *gracilis*.

O. umbellis terminalibus lateralibusque subtriradiatis, involucri lanceolatis umbellulâ fructiferâ brevioribus.

O. gracilis Marsch. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 209.*

Habitat frequens in argillofis subsalsis circa Kisljar et passim in Tauriâ meridionali. ☉

Statura *O. femicompositae*. *Folia* angustiora quam in hac, sed latiora quam in *O. tenuissimâ*, nervosa. *Umbellae* terminales radiis circiter 3 (rarius 4-6) inaequalibus gracilibus involucri umbellulisque multo longioribus; *laterales* terminali subsimiles radiis quandoque tantum 2, aut umbellula solitaria pedunculata. *Involucri* universale breve, foliolis lanceolatis acutis, totidem quot radii in umbellâ. *Umbellulae* 5-8-florae: involucri pentaphyllis lanceolatis acutis umbellulam florentem subaequantibus. *Pedicelli* florum breves, fructiferi longitudine involucri, ultra quod fructus eminent congeneribus similes subrotundo-ovati vix compressi undique tuberculis minutis copiosis exasperati: costis 3 oblitteratis aequidistantibus. Accedit proxime ad *O. tenuissimam*, a quâ di-

gnoskitur, caule ramisque haud ita tenuibus, foliis nonnihil latioribus, umbellarum etiam lateralium saepe compositarum pedunculis atque radiis longioribus, fructibus in quavis umbellulâ pluribus longiusque pedicellatis, denique inuolucellis latioribus et ratione umbellulae brevioribus.

139*. ECHINOPHORA. Inuolucella multipartita, basi urceolata. Flores radii masculi, laciniis inuolucelli impositi: femineus centralis, solitarius. Fructus indiuisus, intra urceolum inuolucelli indurati.

515***. ECHINOPHORA *tenuifolia*.

E. foliolis incisus inermibus. Linn. *ed. Willd.* 1. p. 1379. Sprengel *prodr. umb.* p. 33. n. 2. Steuen in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 3. p. 249 et 258.

E. *orientalis montana spinosa*. Tournef. *cor.* p. 44. Buxb. *cent.* 5. p. 44. *app.* n. 27.

Crescit in agris supra Gandescham. Floret Augusto. 2

Inuolucelli lacinae supra insertionem flosculi masculi bifidae.

516. TORDYLIUM *maximum*.

Synonyma adde: Hoffm. *umb.* ed. 2. Vol. 1. p. 201. Engl. *bot.* 1173.

Heracleum Tordylium. Sprengel *prodr. umb.* p. 12. n. 8. *umb. rar.* n. 49 et *synon. umb.* in *mem. soc. bot. ratisb. a.* 1818. p. 52.

Seseli creticum secundum. Tabern. *Kraeuterb.* p. 308.

441. CAUCALIS. Fructus ovalis compressiusculus: costis 5 setosis aculeatisque, valleculis aculeatis. Involucrum utriusque foliola indivisa. Petala inaequalia, saepe radiantia. (Caucalis Hoffm. Costae seminum omnes setosae. Valliculae jugo distincto, bifariam elongato-aculeato. Orlaya Hoffm. Costae seminum 2 marginales oblitteratae asperae, 3 dorsales setosae. Valliculae jugo distincto trifariam elongato-aculeato. Turgenia Hoffm. Costae seminum 2 marginales oblitteratae asperae, 3 dorsales vallicularumque juga elongato aculeata. Torilis: Adans. Gaertn. Spreng. Hoffm. Costae seminum valliculaeque setis aculeisque confertis armatae.)

517. CAUCALIS grandiflora.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 23. n. 4 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 85.

Orlaya grandiflora. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 58 et illustr. umb. p. 15. 16.

518. CAUCALIS platycarpus.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 57. Sprengel prodr. umb. p. 24. n. 8 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 86. Jacq. hort. vind. 3. p. 9. t. 10.

Eandem circa Derbentum observavit Steuen secundum mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259.

519. CAUCALIS *daucoides*.

Synonyma adde: *C. inuolucellis* 3-5-phyllis, feminum aculeis connatis uncinatis glabris. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 56. t. 1. f. 14 et p. 212. t. 1. B. f. 31. Sprengel prodr. umb. p. 23. n. 3 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 25.*

C. leptophylla. Poll. pal. n. 272. (descriptio, non synonyma.)

Seminum costae fetis sparsis rectis hispidae, vallecularum juga canaliculata: aculeis bifariis mediocribus basi crassiore etiam canaliculatis.

520. CAUCALIS *leptophylla*.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 57. Sprengel prodr. umb. p. 24. n. 10 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 86. Jacq. hort. vind. 3. p. 2.*

Hanc circa *Derbentum* etiam occurrere refert *Steuern* in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259.*

Fructus angustior quam in congeneribus, quare et integumentum feminum partes valde angustatae sunt, imprimis costae minutim setuloso muricatae.

521. CAUCALIS *nodosa*.

Synonyma adde: *Torilis nodosa. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 53 et 212. t. 1. B. f. 35. e. Sprengel prodr. umb. p. 24. n. 2 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 87.*

Seminum setae aculeique etiam in hac specie solennem *Caucalidis* generi ordinem seruant; sunt vero costae admodum tenues et minutis tuberculis asperae, ita quidem, ut in iis

praefertim feminibus, quorum et valleculae loco spinarum tubercula obtinent, tota superfacies inordinatim tuberculato-hispida appareat. Sed semina aculeis praedita structurâ suâ praecedentis feminibus plane respondent.

522. CAUCALIS *latifolia*.

Synonyma adde: Sprengel *prodr. umb.* p. 24. n. 5 et *synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a.* 1815. p. 86.

Targenia latifolia. Hoffm. *umb. ed. 2. Vol. 1. p. 59 et illustr. umb. p. 15. 16.*

523. CAUCALIS *orientalis*.

C. umbellâ multifidâ, umbellulis polyspermis, foliis supradecompositis: lacinulis abbreviatis, germinibus lanuginoso-villosis hispidis, fructuum aculeis disco longioribus.

C. orientalis. Flor. taur. cauc. n. 523. (exclusis synonymis Buxbaumii et Pallasii, varietate β et loco natali Tauriâ.) Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 270. Sprengel. prodr. umb. p. 23. n. 2? et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 85?

Per Caucaſum etiam orientalem minime rara eſt.

523*. CAUCALIS *pulcherrima*.

C. umbellâ multifidâ, umbellulis polyspermis, foliis supradecompositis; lacinulis abbreviatis, germinibus fetoso-villosis hispidis, fructuum aculeis disco longioribus.

C. (pulcherrima) involucellorum foliolis ciliatis cuspidatis, umbellâ radiatâ, foliis supradecompositis, laciniis foliolorum linearibus. Willd. enum. hort. berol. p. 303. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 57 et 212. t. 1. B. f. 31. a. d. f. 36. c. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Besser cat. hort.

cremenec. a. 1816. p. 32. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 270.

C. orientalis β . *Flor. taur. cauc. n. 523. Pall. ind. taur.*

C. orientalis aruenfis tenuifolia flore purpureo magno fructu. Tournes. cor. p. 23? Buxb. cent. 3. p. 16. t. 28? (nisi haec potius ad C. platycarpam spectet.)

Litoribus marinis fabulosis Tauriae familiaris est, nec per Caucasum exulat.

Hanc atque praecedentem, simillimas plantas, separaveram olim in aduersariis meis, mox conjunxeram, jam iterum fejungo. Synonymorum distributionem, incertus quamvis, tentavi; eos potissimum auctores, qui suae plantae proceritatem urgent, priori adscribens. Utraque conuenit foliis tenuissime dimissis: lacinalis perbreuibus oblongis obtusiusculis, pilis breuibus sparsis saepe hispidulis, interdum vero glabriusculis; inuolucro uniuersali foliolo nno alteroue breui membranaceo cauduco; partiali foliolis 6-8 lanceolato-fabulatis acuminatis margine membranaceis villosulis radiis umbellulae breuioribus; corollulis albis, per umbellae circumferentiam radiantibus. Differt vero posterior staturâ minore vix bipedalem superante, dum prior quadripedalis immo quandoque orgyalis fit; vaginis foliorum imprimis superioribus oblongo-ellipticis, nec in priore longo-lanceolatis; seminibus maioribus: vallecularum aculeis quidquam validioribus, costarum fetis minus copiosis apice glochidibus, quae in priore minutiores sed copiosiores et apice villis longioribus copiosioribusque penicillatis instructae sunt, quo fit, ut in florente germina tota lanuginosa appareant: aculeis passim e lanâ emergentibus.

524. CAUCALIS *litoralis*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 57 et 212. t. 1. B. f. 36. b. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46.

Cachrys litoralis. Spreng. prodr. umb. p. 20. n. 5. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 26.

525. CAUCALIS *aruensis*.

Synonyma adde: Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3510. Besser galic. 1. p. 202. Persoon enchirid. 1. p. 306.

C. infesta. Curt. lond. Smith brit. 1. p. 299. Engl. bot. 1314.

Scandix infesta. Linn. ed. Willd. 1. p. 1451. (varietas anomala ex culturâ.)

Torilis infesta. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 53.

Torilis helvetica (et *infesta*). Spreng. prodr. umb. p. 24. n. 3. 5 et *synon.* umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 87.

Varietatem notabilem umbellis omnibus tantum biradiatis ex Tauriâ meridionali habeo, cui simillimam lusitanicam ex dono illustr. Com. Hoffmannsegg seruo.

Caucalin (Torilin) *Anthriscum*, ejus duas varietates caucasicas commemorat Cl. Hoffmann (umb. p. 53), equidem hucusque inter taurico-caucasicas non vidi; caeteroquin in Bessarabiâ et in Ucraniâ minime rara est.

526. DAUCUS *Carota*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 63. t. 1. f. 10. p. 204. tab. tit. f. 1 et p. 211. t. 1. B. f. 26. a. b. Spreng. prodr. umb. p. 23. n. 1.

527. AMMI *Visnaga*.

Synonyma adde: *Sprengel prodr. umb. p. 41. n. 4 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 102.*

527*. AMMI *acaule*.

A. umbellâ radicali subprolifera.

A. acaule. *Sprengel prodr. umb. p. 41. n. 5.*

Bunium (acaule) petalis ovato-lanceolatis incurvis, feminibus ovatis, valleculis 3-fstriatis vittatisque. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 87 et 108. Flor. taur. cauc. n. 352. (cum synonymo.)*

In subalpinis Caucasi orientalis circa torrentem Juchari-basch etiam obuium, teste *Steuern. mem. mosq. 3. p. 259*, et nuperrime in Caucaso cisalpino circa Nartfana.

Calycis proprii vix rudimentum. *Petala* ochroleuca. *Stylodipodium* pulvinatum bilobum margine obtuse lobatum. *Styli* breues demum reflexi. *Fructus* similis *Caro* carni paullo crassior nigricans. *Spermapodium* simplex, ne quidem apice fissum, vix emarginatum. *Semina* costis 5 aequidistantibus abbreviatis: duabus marginalibus, valleculis striis interruptis rugulosis, commissurâ oblongo-ellipticâ planiusculâ valleculo vix duplo latiore, striato-rugulosâ. *Umbella* radicalis, dum floret sessilis, demum pedunculo brevissimo supra radicem extolli follet; radii ejus feminiferi valde elongantur, e quibus unus alterne prolifer subcaulescit umbellamque fert compositam, foliis nonnullis radicalibus similibus sed minoribus involucrem, semper sterilem.

144. **BUNIAM**. Fructus oblongus. Semina costis 5, aequalibus, angustis: duabus marginalibus; valleculis striato-rugulosis. Involucrum utrumque breve: foliolis subulatis; seu o. Cal. Stylopodiumque undulato-lobata. (Bunium Hoffm. Seminum costae utrinque striâ distinctae. Involucella polyphylla. Drepanophyllum Hoffm. Calycis acute dentati stylopodiique margo undulatus latior. Invol. utrumque polyphyllum. Carum Hoffm. et auct. Semina perangusta. Involucrum utrumque subnullum.)

528. **BUNIAM majus**.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 108 et p. 211. t. 1. B. f. 33. (qui B. flexuosum Smithii distinguit.)

B. flexuosum. Engl. bot. 988.

B. denudatum. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3496.

Myrrhis Bunium. Spreng. prodr. umb. p. 29. n. 10 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 92.

Bulbocastanum mas Tralliani. Dalech. hist. 1. p. 666. (ob deficiens ex icone involucrum.)

529. **BUNIAM Carui**.

Synonyma adde: Carum Carui. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 86. t. 1. f. 25 et p. 210. t. 1. B. f. 20. Spreng. prodr. umb. p. 31.

In montibus altioribus Caucasi iberici nuper etiam observatum est.

530. BUNIUM *Falcaria*.

Synonyma adde: *Drepanophyllum* (*agreste*) foliis pinnatis linearibus ferratis: ferraturis margine cartilagineis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 109 et illustr. umb. p. 22.*

Sium Falcaria. *Spreng. prodr. umb. p. 31. n. 4 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 93.*

Sipek plantam vocant Armeni Persiae incolae eorumque coloni ad Terek habitantes, qui caulibus junioribus aceto conditis vescuntur.

Huic quoad calycis stylopodiique lobos undulatos magis protuberantes inter congeneres proximum est detectum a me, ante quindecim et quod ultra est annos, ad radices collium circa coloniam Sareptanam, tumque nomine suo donatum, deinde a botanicis, qui jussu et sumptibus *Illustr. C. A. Razumowski* per Rossiae australiora iter fecere ibidem iterum lectum, nuper vero a solertissimo botanico *Henningio* in Tanaï inferioris regionibus, denique ab indefesso *D. Andrzejowski* in Podoliâ australiori inuentum

* BUNIUM *luteum*.

B. pinnis decussatis: pinnulis linearibus basi confluentibus, involucri utriusque foliolis margine membranaceis, fructibus linearibus.

B. radice tuberosâ, involuero utroque membranaceo polyphylo, corollis luteis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 108.*

Radix tuber simplex subrotundum ut in *B. majore*, cui planta nostra staturâ et habitu quoque respondet. *Caulis* striatus, praeter umbellas laterales simplex. *Folia* tenuiter lacinata fere subsequentis. *Umbellae* laterales terminalibus brevius pedunculatis altiores. *Involucrum* utrumque foliolis circiter 5 brevibus lanceolato-fubulatis. *Petala* amoene lutea. *Calycis* lobi obtusiusculi. *Fructus* lineari-oblongi, demum nigricantes. *Spermopodium* bipartitum. *Semina* magnitudine *Cari* adhuc tenuiora vix curuula: costis angustissimis, valleculis striato-rugulosis, commissurâ lineari concaviusculâ.

531. *BUNIMUM peucedanoides.*

Definiatur: *B.* pinnis decussatis: pinnulis linearibus confluentibus, involucri utriusque foliolis fubulatis, fructibus fubonatis.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 108.*

Sium peucedanoides. *Spreng. prodr. umb. p. 41. n. 5.*

Fructus cinerascens breviores quam in congeneribus et argutius costati. *Valleculae* evidenter striato-rugulosae, sicut commissura plana feminum. *Spermopodium* bipartitum. Fortassis ad *Cnidium* referendum.

533. *CONIUM maculatum.*

Synonyma adde: *C.* feminibus striatis, involucellis umbellulae radiis multo brevioribus lanceolatis. *Willd. enum. hort. berol. p. 305. Spreng. prodr. umb. p. 38. n. 1.*

C. radice fusiformi, caule maculato laevi, foliis supradecompositis: pinnulis pinnatifidis, lacinulis lineari-lanceolatis mucronulatis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 101. t. 1. f. 3, p. 210. t. 1. B. f. 13 et p. 214. t. 3. f. 2. J-M.*

146. OREOSELINUM. Fructus compresso-planus, marginatus. Semina 5-costata: costis dorsalibus filiformibus, marginalibus membranaceo-dilatatis; valleculis striatis, commissurâ planâ: lineis 2 coloratis. Petalâ inflexo-emarginata.

534. OREOSELINUM *caucasicum*.

O. foliolis cuneiformi-ovatis incisis, involucrio subnullo; involucrellis unilateralibus subulatis.

Selinum caucasicum. *Flor. taur. cauc.* n. 534. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 155 et praefat. p. 14.*

Imperatoria caucasica. *Spreng. prodr. umb. p. 17. n. 6.*

Idem in montibus circa Gandscham nascitur, ex relatione Steueni in *mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259.*

Involucrum uniuersale non semper deficit, verum saepe foliolo uno alterone subulato absoluitur: Stylopodium insignè lobatum, Styli breues, demum longitudine stylopodii. Esse distincti generis, sicut insequens, cui proximum, monet *Hoffm. loc. cit.*

534*. OREOSELINUM *Chabraei*.

O. foliorum vaginis elongatis flaccidis, pinnulis cuneiformibus furcatis, involucrio subnullo.

O. Chabraei. *Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 94.*

Selinum (*Chabraei*) caule tereti striato, involucrio uniuersali nullo, vaginis foliorum laxis, (foliolis filiformi linearibus).

Flora taur. cauc. T. III.

14.

Linn. ed Willd. 1. p. 1399. Jacq. austr. 1. t. 72. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3491.

Selinum caruifolia. Cranz fasc. 3. p. 22. t. 3. f. 2.

Imperatoria (Chabraei) vaginis foliorum elongatis flaccidis, foliis bipinnatifidis: foliolis linearibus acuminatis, inferioribus subdecussatis; caule tereti striato. Spreng. umbell. rar. n. 67 et prodr. umb. p. 17. n. 5.

Caruifolia. Chabr. stirp. 389. J. Bauh. hist. 3. p. 171.

Oecurrit in nemorosis circa Tiflin, quod inter plantas ficcas caucasicas *Güldenstaedtii*, quae in herbarium *Pallasianum* et deinde in herbarium *Gorenkense* transiere nuper etiam vidi.

Stylopodium stylique fere praecedentis.

Ad varietatem latifoliam, *Ucraniae* familiarem videtur referendum *O. podolicum* (*Selinum podolicum Besser galic. 2. app. p. 392. n. 1212. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 155*).

535. OREOSELINUM *legitimum*.

Selinum Oreoselinum. Flor. taur. cauc. n. 533. (cum synonymis) Spreng. prodr. umb. p. 15. n. 4 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 53. Besser galic. n. 335.

Hoc, nec, ut autumant *Hoffmann* loc. cit. et *Besser catal. a. 1816. p. 94*, praecedens, enumeraui in *Flor. taur. caucasica*; quod quidem luculenter ex propositâ a me definitione speciei apparere mihi persuadeo.

Inuolucrum utrumque polyphyllum: foliolis subulatis. *Calycis* dentiiculi subulati patuli admodum conspicui. *Styli* etiam florentis stylopodio longiores. *Seminum* nucleus latior quam reliquorum, unde striae commissurales margini contiguae magis inter se distant.

536. OREOSELINUM latifolium.

Selinum latifolium. *Flor. taur. cauc. n. 536. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 155. Spreng. prodr. umb. p. 15. n. 5. Willd. enum. hort. berol. p. 307.*

Angelica laeuigata. *Flor. taur. cauc. 1. append. p. 424. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.*

Hoc quoque genere distinguendum esse ab Oreoselino monet Hoffm. loc. cit. Conveniunt tamen fructui characteres generici hic a me propositi, sicut O. Chabraei. Inuolucrum utrumque polyphyllum et styli longi, ut in O. legitimo.

147. ATHAMANTA. Fructus ovato-oblongus, pubescens. Semina 5-costata: duabus marginalibus, commissurâ planâ: vittis subquaternis. Inuolucrum utrumque polyphyllum. (*Calyx proprius denticulis acutis.*)

537. ATHAMANTA fibirica.

A. foliis pinnatis inciso-angulatis. *Linn. ed. Willd. 1. p. 1401.*

A. Libanotis. *Flor. taur. cauc. n. 537. (exclusis synonymis.)*

A. foliis pinnatis, pinnis pinnatifidis: radicalium circa costam decussatis. *Gmel. fib. 1. p. 186. n. 3. t. 40. f. 2.*

Ligusticum fibiricum. *Spreng. prodr. umb. p. 40. n. 7.*

Non aliter differt ab A. Libanoti, quam quod pinnae primarias vix unquam vere compositas, sed modo varie pinnatifidas atque incisas habeat; quare et ipse foliorum ambitus in uniuersum angustior est, pinnae vero maiores et crebrius in-

cisae: lobo baseos decussatim magis elongato. Non cessat apud me *varietatis* suspicio.

147*. CNIDIUM. Fructus ovatus, glaber. Semina 5-costata: costis aequalibus, argutis, duabus marginalibus; commissurâ planâ, vittatâ. Involucella polyphylla. (*Calycis proprii margo obtuse lobatus.*)

538. CNIDIUM *myrrhifolium*.

Athamanta alata. *Flor. taur. cauc. n. 538. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 20.*

Ligusticum alatum. *Spreng. prodr. umb. p. 40. n. 11.*

Semina eo quoque *Athamantae* respondent, quod commissura instruat vittis 4-6 protuberantibus, nec duabus tenuissimis uti *Cn. Monnierii*. Caeterum videtur cum *Cn. apioidi* *Spreng.* (*Laserpitio filaisolio auct.*) affinitate naturali proxime conjungi.

538*. CNIDIUM *Silaus*.

Cn. pinnulis pinnatifidis: lacinulis lineari-lanceolatis venosis, involuero paucifolio, feminum commissurâ multifidâ.

Cn. Silaus. *Sprengel prodr. umb. p. 40. n. 4 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 100.*

Peucedanum Silaus. *Flor. taur. cauc. n. 541. (cum synonymis.)*

538*. CNIDIUM *caruifolium*.

Laserpitium caucasicum. *Flor. taur. cauc. n. 555.*

Monstrant *fructus*, quamvis in nostris speciminibus immaturi, hoc ad *Cnidium* potissimum amandandum esse, sicut affine *LasERPitium* dauricum (*Ligniticum* Gmel. *fib.* 1. t. 46, a Sprengelio dubie ad *Cn.* apioides citatum in *synon. umb. mem. soc. bot. ratisb. a.* 1815. p. 99). *Stylopodium* cum *sty-lis* atropurpureum, ut in daurico. Quaedam etiam cum *Mu-tellinâ* affinitas naturalis intercedere videtur.

538***. *CNIDIUM meifolium.*

Cn. pinnulis profunde pinnatifidis: lacinulis lineari-subulatis, inuolucro inuolucellisque polyphyllis subulatis reflexis.

Habitat in Caucasi alpestribus.

Planta ex paucis speciminibus fideis haud sufficienter mihi nota, habitu et foliis ad *Meum* accedens, a quo tamen manifeste differt foliorum lacinulis quamvis perangustis tamen haud ita ut in *Meo* capillaribus, tum praesentia inuolucri uniuersalis ex 6-8 foliolis angustis reflexo-patulis foliorum caulino-rum lacinulis consimilibus conflati. *Inuolucella* formâ inuoluc-ri: foliolis radiis longioribus. *Corollae* amoene roseae *Fru-ctus*, quousque ex immaturis concludere licet, *Cnidii* sunt. Praeter tenuitatem foliorum inuolucrorumque, etiam a praecedente non alienum est.

148. PEUCEDANUM. *Fructus* compresso-planus, marginatus. *Semina* 5-costata: costis dorsalibus filiformibus, marginalibus membranaceo-dilatatis; valleculis striatis, commissurâ planâ: lineis 2 coloratis. *Petala* inflexa, dorso subcanaliculata. (*Cal. denticuli minimi acuti. Stylopodium crenatum. Styli breues.*)

538****. PEUCEDANUM officinale. Marsch. flor. taur. cauc. I. p. 215. (in notâ ad *P. ruthenicum*.)

P. foliis quinques tripartitis filiformibus linearibus. Linn. ed. Willd. I. p. 1405. Smith brit. I. p. 305. Schkuhr bot. t. 63. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259. Spreng. prodr. umb. p. 13. n. 1 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 76. Gaertn. fruct. I. p. 89. t. 21.

Peucedanum. Tabern. Kraeuterb. p. 163.

In montosis circa Gandscham reperitur. Steuen loc. cit. 4

539. PEUCEDANUM ruthenicum.

Synonyma adde: P. foliis triternatis, foliolis linearibus nervosis acuminatis subdiaricatis, involucrio subnullo, flosculis luteis, fructibus oblongis solidiusculis. Spreng. umb. rar. n. 54. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46.

Ferula ruthenica. Spreng. prodr. umb. p. 14. n. 10 et pugill. I. p. 27. n. 46.

Rami laterales umbelliferi in hoc et P. taurico semper alterni, ut plurimum oppositi in P. officinali.

542. PEUCEDANUM alsaticum.

Synonyma adde: Cnidium alsaticum. Spreng. prodr. umb. p. 40. n. 5 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 100.

Habitu potius Oreoselinum refert, quam Peucedanum. Parvitate fructus convenit cum O. Chabraei. A Cnidiis fructus conformatione alienum est.

Oreoselina Hoffmanni cum Peucedanis legitimis genere fortassis conjungenda sunt.

543. CRITHMUM *maritimum*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 176.

Cachrys maritima. Spreng. prodr. umb. p. 20. n. 4 et
synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 84.

Noua hujusce generis species est occurrens in campestribus falsugineis subhumidisque, ad Wolgam inferiorem, circa coloniam Sareptanam et alibi.

* CRITHMUM *mediterraneum*.

Cr. foliis multiplicato-ternatis: pinnulis linearifalcatis basi confluentibus venosis, inuolucro uniuerfali monophyllo.

Cr. campestre. *Güldenst.* ii. 1. p. 190?

Ligusticum (longifolium) foliis biternatis: radicalibus decompositis, foliolis linearilanceolatis integerrimis. *Lin.* ed. *Willd.* 1. p. 1428?

Athamanta denudata. *Hort. gorenk.*

Planta perennis saepe orgyalis elongato-ramosa. *Umbellae* umbellulaeque multiradiatae. *Inuolucella* polyphylla: foliolis subulatis. *Semina* duplo minora quam in *Cr. maritimo*, quocum structurâ omnino conueniunt, matura nucleum fusiformem liberum fouentia. *Athamanta* certe non est, *Cnidio* propius: an ob defectum inuolucris uniuerfalis polyphylli et ob stylos longos aetate reflexos a *Crithmo* etiam genere separandum?

544. CACHRYS *alata*.

Synonyma adde: Spreng. prodr. umb. p. 20. n. 6. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 176.

545. CACHRYS odontalgica.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 176, p. 214. t. 3. f. 2. 4 f et praef. p. 32. Spreng. prodr. umb. p. 20. n. 1.*

C. callosperma. Pall. it. 3. p. 663.

546. CACHRYS alpina.

Synonymon adde: *Hoffm. umb. ed. 2. V. 1. p. 176.*

Semina non penitus laevia, sed obiter striata: striis interrupto-tuberenulatis, principalibus 5, quarum singulo pari interponuntur striae adhuc tenuiores tres: duabus lateralibus capillaribus.

547. CACHRYS microcarpa.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Hoffm. hort. mosq. a. 1809. n. 602. Vietingh. et Hoffm. hort. ficc. cauc. n. 2.*

C. ficula. Güldenst. it. 1. p. 154 et 190.

Rumia (microcarpa) foliis decompositis fetaccis, umbellis innolucrisque multifidis, fructibus subrotundis rugosis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 175. tab. tit. f. 3 et 21.*

Semina jugis 5 obtusis magnis tuberculatis: quorum 3 dorsalia, 2 latuscula efficiunt. *Valleculae* acutangulae tuberculis minoribus inaequales. Haec procul dubio *C. ficulae*, cujus specimen lusitanicum ab *illustr. Com. Hoffmannsegg* communicatum possideo, congener est, caeteris quoque *Cachryos* speciebus multo vicinior, quam *Rumiae tauricae* atque *feseloidi Hoffmanni*, quae *Triniae* vel *Sefeli* essent, nisi jugis seminum rugoso-tuberculatis instruerentur.

548. CACHRYS *taurica*.

Synonyma adde: *Sprengel prodr. umb. p. 20. n. 8. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 26.*

Rumia (taurica) foliis decompositis linearibus, umbellis subtrifidis, fructibus ovatis plicato-fulcatis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 173. tab. tit. f. 17.*

Tubercula *feminum* magna, in quinque series disposita, totum feminis dorsum occupant, valleculis exinde oblitteratis. Affinitatem naturalem cum *Seseli* et *Triniâ Hoffm.* evincunt feminum jugâ, sicut in his, canali aroma fonte perfossa. Haec cum affinibus exposcunt omnino peculiare genus, et *Rumiae* erunt, si adaptato caractere generis, *Cachryn microcarpam* excludas.

Similes habitu fructuque species sunt *Sibiriae indigenae*

* CACHRYS *seseloides*.

C. fructibus ovatis: costis tuberculatis perfossis, foliolis cuneiformi-lanceolatis incis, glabris, innolucellis fetaceis.

Rumia (seseloides) foliis decompositis cuneiformi-lanceolatis incis, fructibus ovalibus squamatis tuberculatis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 174. tab. tit. f. 4. (excluso loco natali.)*

** CACHRYS *athamantoides*.

C. fructibus ovatis: costis tuberculatis perfossis, foliolis cuneiformi-ovatis pinnatifidis pubescentibus, innolucro utroque polyphyllo: foliolis membranaceo-marginatis.

Hae *sibiricae umbellis* feminiferis multiradiatis et *floribus hermaphroditis a tauricâ etiam* discedunt.

549. CACHRYS latifolia.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 176. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 960.

Agafyllis caucasica. Sprengel prodr. umb. p. 22. n. 1. f. 4.

Erraui, *pinnulas foliorum terminales petiolatas esse asserens, decurrunt enim basi et cum proximis confluent, nec differt igitur ab hac C. decurrens. Hornem. hort. hafn. loc. cit.*

Vaginae foliorum maximae scariosae venosae; ipsa folia glauco-viridia, subtus pallidiora leuiter pubescentia. Umbellae magnae multiradiatae pubescentes. Involucrum uniuersale foliolo uno alteroue caduco, parziale breue polyphyllum: foliolis fetaceis. Petala inflexa aequalia alba. Semina compressa alba: jugis 5 obtusissimis laeuigatis, 3 intermediis insignioribus ap proximatis, commissurâ planâ laeui. Indumentum seminum potius membrana corticosa est, quam materies fungosa, intra quam nucleus nigricans striatus formâ feminis laxè continetur.

151. FERULA. Fructus compresso-planus, marginatus. Semina 5-costata: costis dorsalibus filiformibus, marginalibus membranaceo-dilatatis; valleculis striato-rugulosis, commissurâ margine canaliculatâ, disco planiusculâ: striis 4 coloratis. Petala inflexa, dorso subcanaliculata. (Calyx denticulis acutiusculis minimis. Stylopodium lobis marginis sursum flexis concuiusculum. Umbellae proliferae.)

550. FERULA *orientalis*.

Synonyma adde: Sprengel *prodr. umb.* p. 14. n. 6 et *syn. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a.* 1815. p. 76.

551. FERULA *caspica*.

Synonymon adde: F. *cachroides*. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46.

Per campos apricos aridiores subfalsos mari nigro adjacentes, ab Odeffâ usque ad isthmum tauricum, porro ad Wolgam inferiorem circa coloniam Sareptanam et in transvolgensibus australioribus passim reperitur. Semina perficit autumnum versus, foliis tum penitus emarcidis.

Statura et *foliorum* pube atque lacinulis, mox oblongo-linearibus, mox brevissimis perquam variat. Vulgo *caulis* 2-3-pedalis est, *ramis* elongatis iterum ramosis patentibus paniculatus. *Folia radicalia* et *caulina* inferiora supradecomposita: costis diuarcatis, pinnis quinquepartitis vel trifurcis: laciniiis oblongis longitudine variantibus, semiunguicularem tamen vix unquam superantibus; pilis brevissimis magis minusve pubescentibus, quandoque glabriusculis. *Folia ramea* vaginâ oblonga patente absoluntur. *Rami umbelliferi* inferiores oppositi, superiores verticillati. *Umbellae* singulae proliferae: radiis circiter sex. *Umbellulae* radiis gracilibus plus minus decem. *Inuolucra* et *inuolucella* obsoleta. *Fructus* parvi in hoc genere, vix magnitudine fructuum Oreoselini legitimi.

551*. FERULA *tatarica*.

F. foliis triplicato-pinnatis: foliolis profunde pinnatifidis, laciniiis linearibus cuspidatis margine serrulatis, caule vaginisque glaucis, umbellis primordialibus sessilibus. Sprengel *pugill.* I. p. 27. n. 47 et *prodr. umb.* p. 14. n. 9. (excluso *syn. flor. taur. cauc.*)

F. orientalis Peucedani folio. *Tournef. cor. p.* 22.

Peucedanum (sibiricum) foliis quadruplicato-pinnatis, foliolis linearibus acutis, caule vaginisque glaucis, umbellis primordiales fessilibus. *Willd. enum. hort. berol. p.* 308.

Habitat in campis falsis atque subfalsis, Bessarabiae circa Odeffam, promontorii Caucasici septentrionalis circa Staupopolin, ad Wolgam inferiorem circa Sareptanam coloniam. Floret aestate. 2

Planta facie flaturâ et foliis *Peucedani* officinalis, glabra, glauco-viridis. *Foliola* longa subfalcata acuta margine scabra. *Vaginae* inferiores foliatae angustae, superiores latiores laxae aphyllae. *Rami* umbelliferi alterni: *umbellâ* terminali fertili, infra quam, vel nullo, vel paucarum linearum intervallo enascuntur pedunculi 2-3 laterales ipsam superantes, singuli sustinentes umbellam similem mere masculam, ad quas igitur fertilis umbella fessilis vel subfessilis apparet. *Involucra* et *involucella* subnulla. *Radii* umbellarum umbellularumque graciles 3-8. *Fructus* paullo minores fructibus *F. nodiflorae*.

Affine perquam *Peucedanum sibiricum* *Waldst. et Kit.* differt tamen foliis magis compositis: laciniis multo brevioribus obtusioribusque, vaginis multo amplioribus et *femini* margine magis incrassato.

Alia est, quoad folia quidquam similis, occurrens in colibus circa Sareptam

* *FERULA longifolia.*

F. foliis tripartito-decompositis: pinnulis elongatis acutis margine laeviusculis, umbellis fertilibus pedunculatis, feminibus crassiusculis: commissurâ pubescente.

F. longifolia. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Spreng. prodr. umb. p. 14. n. 18.

F. cachroides. Catal. hort. petrop. Orlouienfis. a. 1811.
p. 18.

*Rami umbelliferi valde elongati, denuo ramosi atque di-
 varicati. Umbellae umbellulaeque radiis etiam elongatis atque
 gracilibus; laterales plerumque steriles, quod quidem plerisque
 Ferulis familiare est. Petala exalbido virescentia. Semina
 paullo minora quam in F. tataricâ, crassiora quam conge-
 nerum mihi notarum omnium, margine quoque incrassato cin-
 cta: commissurae disco utrinque inter marginem et carinam
 mediam valde depresso villis intricatis breuibz fuscescentibus
 pubescente.*

552. *FERULA nodiflora.*

*Synonyma adde: Spreng. prodr. umb. p. 14. n. 8 et
 synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 77. Besser
 galic. n. 341.*

*Inuolucrum utrumque polyphyllum: foliolis lanceolato-
 subulatis, quo haec species, praeter alia, ab hactenus recen-
 sitis differt, quae inuolucro vulgo utroque destituuntur.*

151*. *SILER. Fructus oblongus subcompressus.
 Semina 5-costata: costis aequidistantibus,
 duabus marginalibus; valleculis unicosta-
 tis.*

553. *SILER aquilegifolium. Sprengel prodr. umb.
 p. 41 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815.
 p. 103.*

*Siler trilobum. Scop. carn. ed. 2. p. 195. (excluso syno-
 nymo Linn. et nonnullis aliis Lasepitiū trilobum spectan-
 tibus.)*

Laserpitium aquilegifolium. *Flor. taur. cauc. n. 553.*
(cum synonymis.)

Angelica aquilegifolia. *Lamarck et Decand. flor. franc.*
n. 3459 et 6. p. 508.

554. *LASERPITIUM hispidum.*

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 17. n. 9.
Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Hoffm. hort. mosq. a.
1808. n. 1836. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 77.

L. prutenicum. Marsch. casp. app. p. 209.

„*L. (pilosum)* foliolis cuneiformibus tripartitis dentatis,
„caule vaginis petiolis radiisque umbellae pilosissimis, inuolu-
„cro universalis polyphylo. *Willd. enum. hort. berol. p. 310.*
„*Hornem. hort. hafn. a. 1813. p. 278.*„ convenit cum meo
insigni pilositate et involucrio; quod vero a *Hornem. loc. cit.*
pro nostro enumeratur „*L. (hispidum)* foliolis cuneiformi-ova-
„tis inciso-ferratis nervis subtus caule umbellis pubescenti-
„hispidis, involucrio universalis subdiphylo.,„ quoad foliolorum
formam, ex descriptione, meo magis adaequatum, involucrio
oligophyllo discrepat, quod in meo semper, sicut involucria,
ex foliolis pluribus lanceolato-subulatis albo-marginatis com-
ponitur. An tales *varietates* ex culturâ originem duxere?
varietates enim esse habet quoque *Sprengel in umb. rar. p. 33*
sub n. 33.

153. *HERACLEUM.* Fructus compresso-planus,
marginatus. Semina 5-ftriata: 3 dorsali-
bus, 2 margini dilatato contiguus; vittis
dimidiatis, clauatis, coloratis: vallecularum 4, commissurae 2. Corollae difformes,
subradiantes: petalis inflexo-emarginatis.

(*Heracleum Hoffm. Petala subaequalia virescentia: lacinulâ apicis latâ crenatâ. Vittae commissurales apice carinam non attingentes. Sphondylium Hoffm. Petala radiantia alba: lacinulâ apicis acutâ integrâ. Vittae commissurales apice ad carinam coeuntes.*)

558. HERACLEUM *sibiricum*.

Synonyma adde: *H. pinnis bijugis, foliolis remotiusculis sinuato-lobatis obtusis utrinque fructibusque obcordatis glabris, flosculis uniformibus virentibus. Sprengel umb. rar. n. 42 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 51.*

Hoc non solum in Sibiria, sed et per omnem Rossiam abundare refert *Gmelinus in praefatione ad Flor. sib. tom. 2. p. XXIII*; nostri autem, quod delineata et descripta in *Florâ sibiricâ* ipsissima planta est, nil nisi *varietas* minus latifolia atque hispida videtur *H. flavescentes (Besser galic. n. 345. Schultes obs. p. 55. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 144. H. angustifolium Jacq. austr. 2. t. 173. Wahlenberg carp. n. 272)*, cui iterum peraffine est *H. angustifolium Linnaei*, adhuc minore hispiditate, pinnis superioribus admodum elongatis subintegerrimis, radiis umbellularum magis elongatis et corollis magis virentibus dignoscendum. *Fructus* nullam mihi inter haec diagnoseos constantem notam suppeditare visi sunt; nec delineata et descripta apud *Hoffmannum umb. ed. 2. Vol. 1. p. 143. t. 1. B. f. a. b* *H. sibirici* femina his ullatenus repugnant. Nullum ex dictis esse potest *H. flavescentes Willden. in Linn. spec. 1. p. 1421 (excluso synonymo Jacquini)*, ob flores radiantes, ex mente *Sprengelii (prodr. p. 12)* ad *H. sphondylii* varietates angustifolias referendum. Aequè diversum est *Heracleum* illud, ab incolis Sibiriae maxime orientalis inter cupedines habitum (*сладкая трава* i. e. herba dulcis Russorum. *Gmel. sib. 1. p. 213. n. 29 et praesat. ad. 2.*

p. XXIII), cui tribuuntur a *Gmelino* caules saepe orgyales, folia subtus albido-pilosa, inuolucella longitudine umbellulae et corollae albae; planta hucusque haud satis nota, *H. Spondyliio* affinibusque propior. Ad *H. pyrenaicum* hanc trahit *Sprengel umb. rar. sub n. 44*, vix tamen recte.

558*. *HERACLEUM asperum*.

H. foliis inciso-lobatis ferratis acutis, supra scabris, subtus pubescentibus; umbellis radiantibus, fructibus orbiculato-ellipticis scabriusculis.

Spondylium asperum. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 134.

Habitat ad montem Bofchtau Caucasi septentrionalis. *D. Wilhelms.*

Planta speciosa orgyalis. Caulis profunde sulcatus, praefertim ad angulos fetis breuissimis hispidus. *Folia* quoad formam referunt *H. Panacen*, lata scilicet, basi cordata, in lobos inaequales acutos sinubus angustis obtusis interceptos diuisa, inaequaliter dentato-ferrata, supra viridia valde scabra, subtus pube tenui ad nervos copiosiore exasperata et pallescentia. *Umbellae* amplissimae: radiis ad 40 elongatis sulcatis asperis. *Inuolucrum* oligophyllum reflexum: foliolis subulatis asperis caducis. *Inuolucella* polyphylla: foliolis subulatis pedicellis breuioribus. *Umbellulae* radiis numerosis tenuibus elongatis asperis. *Corollae* albae cum aliquo virore, ambitus longius pedicellatae eximie radiantes: petalo radii ultra medium bipartito, laciniis angustis. *Germen* setulis minimis sparsis, maxime ad lentem discernendis exasperatum. *Semina* minora rotundioraque quam plerorumque congenerum, ad lentem potissimum pubescentia: vittis dorsalibus mediis longioribus subuliformibus, commissuralibus longitudine lateralium dorsi evidentius clauatis.

558**. HERACLEUM *pubescens*.

H. foliis pubescentibus, caulinis ternatis: foliolis subpalmato-pinnatifidis dentatis, laciniis sinubusque acutis; umbellis radiantibus, fructibus ellipticis disco subvillosis.

H. Panaces? Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3: p. 259.

H. speciosum hort Dorpatens.? (ex Hoffmanni conjecturâ.)

Sphondylium pubescens. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 134, 135.

Habitat in Tauriâ maxime meridionali locis inumbratis roscidis, circa Nikitam haud rarum; nec non in agris pagi subalpini Chinalug Caucasi orientalis.

Caulis brevis crassus profunde sulcatus, pilis sparsis et puncto calloso purpureo oriundis praesertim basi et ad angulos hispidus; superne villosus. Folia pleraque ternata, petiolis sicut caulis piloso-hispidis, foliolis breve pedicellatis amplius parum pubescentibus subtus pallidioribus subpalmato-lobatis: sinubus acutissimis, lobis oblongis acutis inaequaliter dentato-ferratis subincisis. Vaginae foliorum caulinarum superiorum latae cucullatae; summae subaphyllae. Umbella amplissima: radiis numerosis villosis. Involucrum foliolo uno alterove caduco; involucella quoque oligophylla brevia atque caduca. Flosculi albi radiantes. Germen villis copiosis mollibus albis valde hirsutum. Fructus majores quam plerorumque congenerum elliptici, juniores in disco praepremis villosi, maturi villosos in totum fere deponunt. Semina vittis insignibus: dorsalis ad duas tertias porrectis valde clauatis, mediis paullo longioribus, commissuralibus brevioribus rectiusculis crassis. Varietatem amplissimis foliis caule petiolisque valde verrucosis ex Caucaſo habeo; aliam ex Tauriâ fructibus duplo mino-

ribus. Et hic quidem non abs re erit annotasse, fructuum in Heracleis formam atque magnitudinem non ita esse constantes, ut lenioris momenti discrimina distinguendis speciebus sufficere queant.

Huic simile „H. (*caucasicum*) foliis ternatis longe petiolatis dentatis supra glabris subtus pubescenti-scabris: foliolo intermedio trilobo, floribus subradiatis albis. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 259,, in alpestribus Caucasi orientalis ad torrentem Jucharibasch nascens, ipsemet lucusque nec vivum nec fecum vidi.

559. HERACLEUM (*pyrenaicum*). *villosum Fisch.*

Synonyma adde: Willd. enum. hort. berol. p. 312. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46. Besser catal. hort. crem. a. 1816. p. 136. (sub *Sphondylia*.) Spreng. prodr. umb. p. 12? Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3477?

Sphondylium decipiens et marginatum. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 134, 135.

Flosculi ambitus umbellae, non uti dixi uniformes, sed radiantes: radio attamen minus insigni. Germina villis longis albis patulis valde hirsuta. Fructus orbiculato-elliptici, villorum germinis basi persistente imprimis margine insigniter asperi. Vittae dorsales subaequales parum clauatae; commissurales multo breviores, tenuiores, rectiusculae. Admodum speciosum atque amplifolium circa thermas Constantinomontanas Caucasi in umbrosis virgultosis reperitur.

H. *pyrenaicum* Lam. fedulo cum nostro caucasico comparandum est, quo utriusque identitas confirmetur. Cum H. *gummifero* Willd. immo cum H. *aspero Fischeri* conjungit Sprengel umb. rar. sub n. 44, me quidem dissen-

tiente, contra *H. villosum* loc. cit. n. 46 a nostro non videtur differre. *Pastinacam* Gmel. *fib.* 1. t. 50, et sub *H. fibirico*, quo et ego, et iterum sub *H. pyrenaico*, quo non pertinet, citat *Sprengel synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 51. n. 3.*

Ad *H. pyrenaicum* nostrum propius, quam ad *H. longifolium* *Flor. taur. cauc.* accedit commemorata a *Steueno* in *mem. sat. nat. cur. mosq. 3. p. 259*, tanquam posterioris varietas, planta, in agris lapidosis ad riuum Chodjal sub pago subalpino Chinalug ditionis Kubensis lecta „caule breui vix „pedali saepe umbellâ breuiore, pedunculis scabris, foliis bi- „jugis crebro denticulatis utrinque pubescentibus subtus palli- „dis, floribus maximis radiatis, germine hirsutissimo., Pro distinctâ specie *H. grandifloro* nuper hanc tradit *Steuen* in *lit.* Ego vero ex speciminibus siccis fructu destitutis nil affirmabo: fide apud auctorem relictâ.

560. *HERACLEUM ligusticifolium.*

Synonyma adde: *H. foliis decompositis subternatis glabriusculis: foliolis cuneatis inciso-dentatis, flosculis albis radiantibus, fructibus villosissimis.* *Sprengel umb. rar. n. 51. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 140.*

Germina atque *fructus* conveniunt pube cum *Sphondylio* pubescente *Hoffm.* *Seminum* vittae, tam dorsales quam commissurales vix clauatae, sed tenues et pene filiformes, ut in *Heracleis Hoffmanni*: dorsalibus mediis longioribus, commissuralibus earum longitudinae.

153*. *WENDIA.* *Fructus* compresso-planus, marginatus. *Semina* 5-ftriata: 3 dorsalibus, 2 margini dilatato contiguus; vittis dorsa-

libus vallecularum 4, abbreviatis, elauatis, coloratis: commiffurae nullis. Corollae radiantantes.

560*. *WENDIA Chorodanum. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 139. tab. tit. f. 12, 13. t. I. B. f. 8 et illustr. umb. p. 24.*

Heracleum longifolium. Flor. taur. cauc. n. 557. (exclusis synonymis.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 46.

β. humilior, foliorum superiorum pinnulis minus elongatis, radio minus amplo.

Heracleum angustifolium. Flor. taur. cauc. n. 556. (exclusis synonymis.)

γ? humilior, foliorum superiorum pinnulis vix elongatis, corollis roseis valde radiantibus.

Heracleum (roseum) foliolis omnibus ovato-lanceolatis sublobatis ferratis, umbellis radiantibus. Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 260.

Radix longa daucina albicans biennis. Caulis erectus pedalis fesquipedalisque striato-angulatus, inferne pilis rigidis pellucidis retrouersis copiosis hispidus, superne minus hirtus: ramis umbelliferis alternis. Folia pinnata: pinnis plerumque cum impari bijugis, neque tamen constanter, quandoque enim loco imi pinnarum paris pedicelli sibi inuicem opponuntur breues, singuli tribus pinnulis distinctis instructi; porro in superioribus foliis pinnae ternatae solum sunt. Petioli sicut caulis hispidi: vaginis oblongis striatis subuillofis. Pinnae polymorphae ovatae, sublobatae, inciso-ferratae; mox lanceolatae, demum superiorum praefertim foliorum lineari-lanceolatae acuminatae, basi saepe lobo elongato confimili decussatim auctae; omnes supra sature virides pilis sparsis hirtae, subtus pallidae villisque crebrioribus subcanescentes. Umbellae radiis 8-15

pubescentibus. *Involucrum* foliolo uno alterove caduco. *Involucella* breuia, in vulgari paucifolia cito euanescent, in β et γ polyphylla diutius persistere videntur. *Flosculi* in vulgari valde diffformes, ambitus umbellae eximie radiantes: *petalis* tribus exterioribus bipartitis, intermedio maximo, omnibus niueis, ante explicationem carneis; in β radius umbellae minus amplus, in γ perquam speciosus: *petalis* radiantibus latioribus. *Germen* leuiter pubescens. *Fructus* formâ Heraclei, omnibus tamen hujus generis minor: vittis latis clauatis plerumque dimidiam fructus longitudinem haud attingentibus, apice ad carinam coeuntibus: dorsalibus omnium varietatum constanter nullis. Quoad habitum proxime ad Heracleum austriacum, insigni etiam umbellae radio praeditum accedit. Heracleum angustifolium nostrum hujus etiam loci esse ex fructibus agnoui. De Heracleo roseo *Steueni*, in alpe Kaifchaur proveniente, haud penitus certus sum, quum fructus deficiant, habitus tamen id quoque huc referre suadet.

153*. ZOSIMIA. Fructus compresso-planus, late marginatus: orbitâ incrassatâ. Semina 5-ftriata: 3 dorsalibus, 2 margini contiguus; vittis transuersim sulcatis: dorsalibus 4, magnitudine vallecularum, commissuralibus 2, carinae contiguus. Corollae subaequales.

561. ZOSIMIA *orientalis*. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 148. tab. tit. f. II. t. I. B. f. 9. t. 4 et illustr. umb. P. 25, 26.

Heracleum absynthifolium. Flor. taur. cauc. n. 561. (cum synonymis.) Sprengel prodr. umb. p. 12. n. 7.

154. SIUM. Fructus ovatus. Semina curvula: costis 5 aequalibus, obtusis, duabus marginalibus; valleculis striato-rugulosis. Involucrum utrumque polyphyllum, longum. Calyx acute denticulatus.

562. SIUM *lanceifolium*.

S. foliolis lanceolatis aequaliter argute ferratis, caule erecto ramoso, umbellis terminalibus, calycis denticulis brevissimis, feminum costis valleculis angustioribus.

S. latifolium. Flor. taur. cauc. n. 562. (exclusis synonymis, praeter Pallasii et Hablitzii.)

S. latifolium ucranicum. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.

In paludosis, inter virgulta salicina et Opulum occurrere solet, nec uti S. latifolium ex ipso stagnorum profundo emergit; per Rossiam australiorem, usque in Ucraniam, latifolium multo vulgatius.

Differt a „S. (latifolio) foliolis lanceolatis aequaliter argute ferratis, caule erecto ramoso, umbellis terminalibus, calycis denticulis elongatis, feminum costis latitudine vallecularum, habitu graciliore, foliorum ferraturis quidquam minus copiosis et majoribus, parvitate denticulorum calycis, et praefertim seminibus ob costas multo tenuiores angustioribus, parum aromaticis, quae in latifolio aroma mihi ingratum seminibus Nigellae analogum valde spirant. Nostrum intelligere videtur Cl. Hoffmann, dum sibi S. latifolium Jacquinii a cognomine Botanicorum germanicorum plantâ diuersum videri, annotat in *illustr. umb.* p. 22. Ego vero Jacquinum quoque, ob denticulos calycinos quos praedicat esse longos, ad vulgare germanicum refero. Culturâ utrumque nuper tentavit Cl. Bes-

ser, qui in litteris ad me datis, vulgare latifolium fatum folia illico pinnata bipinnataque, tauricum vero cordata ferrata, mox ternata, demum pinnata proferre observat.

563. SIUM *angustifolium*.

Synonyma adde: *Sprengel prodr. umb. p. 31. n. 2 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 93. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 208. t. 1. f. 26.*

Denticuli calycini in hoc longiusculi.

564. SISON *falsum*.

Synonyma adde: *Sison verticillatum, Pall. it. 3. p. 513.*

Agafyllis falsa, Spreng. prodr. umb. p. 22. n. 3.

Inuolucrum universale partialeque breue: foliolis fetaceis, quorum numerus radiorum numero respondet. Flores formâ Peucedani sine Ferulae. Fructus Silai fructu paullo major compressus. Semina costis 5 obtusiusculis albidis: 2 marginalibus paullo latoribus; valleculis nigricantibus: striâ unicâ subcrenulatâ; commissurâ margine protuberante concavifera, disco utrinque striis 3 filiformibus subtilissime crenulatis coloratis; nucleo libero formâ feminis, multistriato.

565. OENANTHE *pimpinelloides*.

Synonyma adde: *Oe. foliolis radicalibus cuneatis fissis: caulinis linearibus integerrimis, inuolucro polyphylo lineari. Smith brit. 1. p. 318. Engl. bot. 347. Spreng prodr. umb. p. 37. n. 7 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 98.*

Filipendula secunda, Tabern. Kraeuterb. p. 419.

565*. OENANTHE *filaiifolia*.

Oe. foliis subconformibus: laciniis inferiorum lanceolatis, superiorum linearibus; inuolucro nullo, tuberibus radicalibus fusiformibus.

Oe. (*peucedanifolia*) foliolis omnibus linearibus, inuolucro nullo, tuberibus radicalibus ellipticis sessilibus. *Smith brit. i. p. 318. Engl. bot. 348.*

Habitat in Tauriâ maxime meridionali, circa Nikitam occursens. 2

Facies et statura Oe. *peucedanifoliae Pollichii*, a qua differt foliorum laciniis in uniuersum breuioribus et praesertim in foliis inferioribus valde abbreviatis atque dilatatis; umbellis 3-6 radiatis, nec 7-10 radiatis. corollis aequalibus, denique radices tuberibus non ouatis sessilibus fibrâ elongatâ terminatis, sed oblongis utrinque attenuatis. *Inuolucella* polyphylla breuissima: foliolis lanceolatis albido-marginatis. *Fructus* subsessiles obtuse costati. Solet una alteraue umbellula vel in totum, vel flosculis ambitus longius pedicellatis sterilis esse.

566. PHELLANDRIUM *aquaticum*.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 72. t. 1. f. 17 et p. 209. t. 1. B. f. 11. Flor. dan. t. 1154.*

Oenanthe Phellandrium. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3439. Sprengel prodr. umb. p. 37. n. 9 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 98.

De discrimine generum *Oenanthæ* et *Phellandrii* consulendus est *Hoffm. l. c. p. 73.*

566*. AETHUSA *Cynapium*.

Ae. inuolucellis lineari-lanceolatis umbellâ longioribus, minimum vittis commissuralibus basi distantibus. *Hoffm. umb.*

ed. 2. Vol. 1. p. 97. t. 1. f. 5 et p. 209. t. 1. B. f. 5. c.
 Sprengel prodr. umb. p. 22. n. 1 et synon. umb. in mem.
 soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 84. Curt. lond. Engl. bot. 1192.
 Hall. hist. n. 765.

Ae. foliis conformibus. Linn. ed. Willd. 1. p. 1446.

Cynapium. Riu pent. t. 75.

Crescit in Tauriâ meridionali ad riuum Almam, circa
 pagum Knufch. ☉

567. AETHUSA cynapioides.

Synonyma adde: Hoffm umb. ed. 2. Vol. 1. p. 98 et
 p. 205. tab. tit. f. 9. Spreng prodr. umb. p. 22. n. 2.

In Ucraniae umbrosis ad sepes minime etiam rara.

Staturâ connenit cum Ae. elatâ Friedl., sed tam ab hac,
 quam a Cynapio (quâcum conjungit Cl. Treuiranus in repert.
 soc. nat. cur. berol. a. 1813. 2. p. 148), praeter breuitatem
 inuolucellorum, semine duplo fere minore haud aegre digno-
 scitur.

159. BIFORA. Fructus didymus, costatus, ru-
 gulofus. Semina globosa, euittata, intra
 commissuram biforata. Calyx nullus. Inuo-
 lucrum utrumque submonophyllum.

568. BIFORA radians.

B. umbellis radiantibus, stylis demum elongatis.

Coriandrum testiculatum. Flor. taur. cauc. n. 568. (ex-
 clusis synonymis, praeter Pallasii et Hablützii.) Schultes obs.
 p. 57.

Coriandrum orientale Chamaemeli folio. *Tournef. cor.* p. 22.

Folia radicalia foliolis latis subtrifidis: lobis cuneatis incisis, lacinulis lineari-oblongis. Ascendendo foliorum caulium lacinulae evadunt longiores et angustiores: summorum foliorum subuliformibus. *Umbella* radiis circiter quinque. *Involucrum* uniuersale saepissime nullum, *partiale* foliolo unico setaceo minimo absoluitur. *Flores* ambitus umbellae semper eximie radiant: *petalis* profunde bipartitis, lacinii oblongis angustis. *Styli* initio parui corniculati, demum magis elongantur, *fructusque* maturi albidii (nec qualem erronee dixeram nigri) medio depresso impositi reflectuntur. Perdite foetet, ubi copiosum, etiam e longinquo.

Ab hac bene distincta est Europae occidentalis australioris incola et vulgo in hortis culta

* *Bifora* (*flosculosa*) umbellis aequalibus, stylis brevissimis.

B. dioeca. Hoffm. *umb. ed. 2. Vol. 1. p. 192. tab. tit. f. 2 et illustr. umb. p. 2-5.*

Coriandrum testiculatum. Linn. *ed. Willd. 1. p. 1448. Spreng. prodr. umb. p. 21. n. 2. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3435.*

Dignoscitur *umbellae* radiis paucioribus saepe 3, nec vulgo 5; *corollis* etiam ambitus umbellae parum inaequalibus haud radiantibus; *stylis*, etiam maturefcentibus feminibus, brevissimis, nec post foecundationem elongatis et feminibus incumbenibus; denique *fructibus* supra raphen acutiusculis, nec depresso-planis.

De *Coriandro satiuo* hic annotasse iunabit, ejus quoque membranam commissuralem margine apicis utrinque rimâ lineari huius,

569. SCANDIX *Pecten*.

Synonyma adde: Sc. foliis tripinnatis, pinnulis pinna-
tifidis: laciniis lineari-lanceolatis mucronulatis, involucrellis inci-
fis. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 24. t. I. f. 22. Sprengel prodr.
umb. p. 29. n. 1 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a.
1815. p. 92. Smith brit. r p. 324. Lamarck et Decand.
flor. franc. n. 3432. Poll. pal. n. 296.

570. SCANDIX *pinnatifida*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 26.
Sprengel prodr. umb p. 29. n. 5.

571. SCANDIX *australis*.

Synonyma adde: Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 2 et
synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 92. La-
marck et Decand. flor. franc. n. 3433.

Wylia (australis) caule petiolis umbellisque hirsutis, co-
rollis petalisque radiantibus obovatis integris. Hoffm. umb.
ed. 2. Vol. I. p. 5. t. 2. f. 1.

ad var. β : *Wylia (radians)* caule petiolisque pilosis, um-
bellis glabris, corollis petalis fructibusque radiantibus. Hoffm.
umb. ed. 2. Vol. I. p. 11. t. 2. f. 2.

572. SCANDIX *grandiflora*.

Synonyma adde: Spreng. prodr. umb. p. 29. n. 6.

Wylia (grandiflora) caule foliis umbellisque hirsutis, co-
rollis radiantibus emarginatis. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p.
25. t. 2. f. 3.

Styli cum stylopodio patellaeformi lobato in hoc et in
praecedente ex violaceo rubent. Cultura tentandae species sunt,

quum utraque mediante *Sc. falcata* *Londes*, quam pro varietate β australis posuimus, jungatur.

573. *SCANDIX iberica*.

Synonyma adde: *Sc. falcata*. *Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 6.*

Wylia (iberica) caule unifariam hirsuto, umbellis glabris, corollis radiantibus bilobis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 19. t. 2. f. 4.*

Liquida haec species est et characteribus stringentibus a proxime praecedentibus remota. *Stylopodium* valde undulato-lobatum cum *stylis* pallidum subpurpureum. *Fructus* cum rostro, praeter hujus futuram leuissime exasperatam, glabri.

161. *ANTHRISCUS*. *Fructus* conico-oblongus, *stylis* persistentibus coronatus. Semina lineari-subulata, rostro solum costata. Involucella polyphylla.

574. *ANTHRISCUS vulgaris*.

A. caule aequali, feminum aculeolis uncinatis glabris. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 43, 47. t. I. f. 24 et p. 211. t. I. B. f. 27. Sprengel prodr. umb. p. 27. n. I et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratib. a. 1815. p. 89.*

A. *Caucalis*. *Flor. taur. cauc. n. 574. (cum synonymis.)*

576. *ANTHRISCUS sylvestris*

A. caule sulcato geniculis tamido, feminibus laevibus: rostri costis obtusis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 40, 46. t. I. f. 19 et p. 210. t. I. B. f. 17.*

Chaerophyllum sylvestre. *Flor. taur. cauc. n. 576.* (cum synonymis.) *Wahlenb. carp. n. 278. Lamarck et Decand. flor. franc. n. 3425.*

Myrrhis sylvestris. *Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 5 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 91.*

577. *ANTHRISCUS nemorosa.*

A. caule geniculis tumidis, feminum aculeolis basi tuberculatis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 45 et p. 210. t. 1. B. f. 19. Sprengel prodr. umb. p. 27. n. 4. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 13.*

Chaerophyllum nemorosum. *Flor. taur. cauc. n. 577. (cum synonymis.) Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.*

578. *ANTHRISCUS Cerefolium.*

A. caule aequali feminibusque glabris: rostri costis acutis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 41, 47. t. 1. f. 21 et p. 210. t. 1. B. f. 16.*

Chaerophyllum fatiium. *Flor. taur. cauc. n. 578. (cum synonymis.) Sprengel prodr. umb. p. 30. n. 1. Gaertn. fruct. 1. p. 107. t. 23.*

Nostrati germina hispida: fetulis parvis adpressis, quae passim in maturo quoque femine persistunt. Fortasse distincta species a fativâ, sicut *Chaerophyllum nemorosum* a *sylvestri*. Sed mihi et in hortensi *Cerefolio* femina sparsim fetifera quandoque apparere.

162. *CHAEROPHYLLUM.* Fructus conico-oblongus, stylis persistentibus coronatus. Semina lineari-subulata: costis 5 aequalibus, obtusis; valleculis uniuittatis. Innolucella polyphylla, reflexa.

578*. *CHAEROPHYLLUM nodosum*.

Ch. caule hispido geniculis tumido, fructibus hispidis obfolete costatis.

Ch. nodosum. *Lam. dict. enc. bot. 1. p. 685.*

Anthriscus Scandix. Flor. taur. cauc. n. 575. (cum synonymis.)

Anthriscus nodosa. Sprengel prodr. umb. p. 27. n. 3 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 89.

Scandix nodosa. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 36 et 212. t. 1. B. f. 30.

579. *CHAEROPHYLLUM bulbosum*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 35.

Myrrhis bulbosa. Spreng. prodr. umb. p. 29. n. 7. et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 91.

Varietatem caucasicam feminibus minoribus, basi magis ovatis commemorant Hoffm. l. c. et Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.

580. *CHAEROPHYLLUM temulum*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 33. t. 1. f. 20 et 212. t. 1. B. f. 28. Curt. lond. Flor. dan. t. 918.

Myrrhis temula. Sprengel prodr. umb. p. 29. n. 8 et synonym. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 91.

581. *CHAEROPHYLLUM aureum*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 35 et p. 211. t. 1. B. f. 29. Lam. et Decand. flor. franc. n. 3427. Besser galic. 1. p. 370. n. 681.

Myrrhis aurea. Sprengel. prodr. umb. p. 29. n. 4 et
synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 90.

Styli longi diuarcatissimi. *Seminibus* longioribus (qualia
fistit *tabula Jacquini citata*) et brevioribus basi crassioribus,
magis minusve profunde fulcatis variat.

582. CHAEROPHYLLUM *roseum*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 35 et
212. t. 1. B. f. 33.

β . elatius, tenuifolium, innuolucellis brevibus.

Ch. tenuifolium Steueni. Hoffm. umb. ed. 1. p. 180 et
ed. 2. Vol. 1. p. 212. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816.
p. 36.

Myrrhis orientalis Mei folio, femine breui. Tournef. cor.
p. 22.

γ . elatius, ramosius, feminibus minoribus.

Ch. brachycarpum Marsch. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1.
p. 212.

In subalpinis Caucasi orientalis etiam occurrit teste Ste-
ueno in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 260. Quo magis
ex alpestribus descendit in planiora, eo fit elatius et foliorum
laciniis tenuioribus praeditum, et hoc quidem, ad latera mon-
tis Beschtan lectum, est nostra varietas β ; simileque ramis
ramosis elongatis, feminibus parvis: magnitudine circiter
feminum Bulbocastani, in glareosis ad torrentem Podkumok
prope Georgiewsk semel feminiferum repertum, varietatem
nostram γ , ulterius tamen comprobendam constituit.

Umbella fructifera contracta. *Styli* fructus recurui breues.
Fructus formâ Ch. aurei, trium linearum longitudinem vix
explet. *Seminum* costae obtusae, valliculae striâ protuberante
insignitae, ante maturitatem praeter striam spadiceae.

582*. CHAEROPHYLLUM *humile*.

Ch. caulibus aggregatis declinatis aequalibus pubescentibus, foliolis pinnatifidis: lacinulis oblongis brevissimis.

Ch. humile. *Steuen manuscr.*

Habitat in Iberiâ ad fluvium Ksani.

Radix multicaulis. *Caules* digitales dodrantesque quatuordecim declinati tenues aequales, villis brevibus pubescentes, basi subramosi. *Folia radicalia* decomposita leniter pubescentia petiolata: vaginis membranaceis oblongis; foliolis parvis profunde pinnatifidis: lacinulis oblongis acutis minutis; caulina de more simpliciora minoraque. *Umbellae* in singulis cauliculis singulae terminales pedunculatae: radiis 5-8 villosis. *Involucrum* foliolo uno alterove caduco. *Involucella* subpentaphylla: foliolis lanceolatis albo-marginatis, margine pilis albis longiusculis ciliatis, umbellulâ confertâ paullo brevioribus, demum reflexis. *Petala* aequalia inflexo-emarginata alba. *Styli* non longi reflexi. *Fructus* generis, quem maturum non vidi, obtuse costatus sulcatusque, glaber.

582**. CHAEROPHYLLUM *angelicaefolium*.

Ch. caule aequali: foliolis inferioribus cordato-onatis grosse serratis, superioribus lanceolatis, summis lineari-subulatis.

Myrrhis orientalis Angelicae folio, tuberosâ radice. *Tournef. cor. p. 22.*

In Iberiâ legit amiciff. *Steuen.* 2

Plantam affinem sane vulgari Ch. aromatico, praesente summo *Tournefortio*, ab hoc specie separandam puto, quam video differre: caule graciliore penitus aequali, qui in aromatico ad genicula manifeste turget, foliolis inferioribus latioribus brevioribusque: serraturis paucioribus atque majoribus;

fammis tenuioribus; *inuolucellorum* foliolis b. si magis dilatatis et *stylis* brevioribus. *Radicem* non vidi, nec maturos fructus.

163. SESELI. Fructus oblongo-ouatus, obtusus. Semina: costis 5 aequalibus, incrassatis, duabus marginantibus; valleculis unistriatis vittatisque; commissurâ planâ, biuittatâ. Innuocella polyphylla, f. multifida. (*Calyx* denticulis mox obscuris, mox eudentibus acutis: duobus longioribus.)

583. SESELI *glaucum*.

Synonymon adde: *Sprengel prodr. umb. p. 36. n. 6 et syn. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 96.*

S. elatum. Gûldenst. it. I. p. 190.

Caulis ramique elongati graciles. *Foliola* laeuia glauca; vix ulla longitudine unguis, petiolis tamen propriis longiora, vix autem latiora: vaginis arctis longis. *Umbella* umbellulaeque multiradiatae: radiis tenuibus. *Innuocella* parua, multo breviora umbellulâ. *Calycis* proprii denticuli minimi. *Fructus* Carui fructibus paullo tantum maiores, nec pubescentes nec verrucosi, cinerei: costis crassiusculis albicantibus.

Aliud sane est *S. glaucum Wahlenb. carp. n. 284*, feminibus ita verrucosis, ut costae etiam oblitterentur. De plantâ *Cachri tauricae* cum affinibus analogâ sermonem esse diceres. Carere vero talibus verrucis affine *S. elatum loc. cit.* moneatur, et quidem contra verba *Linnaei*, suo semina tuberculata

tribuentis, quare et *Reichardus Gouanum illustr.* 16. t. 8 aequae verruculosos fructus sistentem ad hoc *Linnaeanum Sesele* trahit.

584. SESELI *tortuosum*.

Synonyma adde: *Spreng. prodr. umb.* p. 36. n. 8 et *synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a.* 1815. p. 96.

S. patens. Gleditsch. it. 1. p. 108, 190.

Foliorum laciniae vix ungue longiores margine carinâque scabrae. *Calycis* denticuli acuti. *Semina* pubescenti-aspera in hoc et in affini. „*S. (arenario)* pinnulis linearibus basi confluentibus, vaginis oblongis obtusis, canle elongato ramoso, „involucellis pedicellos subaequantibus, feminibus pubescentibus,,; quod in arenâ mobili Ucraniae crescens a priore differt habitu firmo quidem atque ramoso, sed minus rigido et distorto; radiis umbellae quidquam longioribus, umbellulis ob pedicellos longiores haud ita confertis, involucellis ratione umbellulae brevioribus, fructibus nonnihil majoribus: costis praesertim evidentius tuberculato-asperis. Cum hoc etiam conferendum est *S. glaucum Wahlenb. loc. cit.* et *S. tortuosum* varietas ramis foliolisque minus patentibus, involucellis undique pubescentibus, quam inter Astrachanenſes plantas commemorat *Cl. Trevisanus in repert. soc. nat. cur. berol. a.* 1813. 2. p. 148. Verum et in vulgari nostro valde ramoso atque distorto, involucella cum radiis umbellae tota pube exili vestita sunt.

Semina S. arenarii recentia monstrare mihi juga canali perfoſſa, uti in Triniis *Hoffmanni* et in Cachri tauricâ, quem prodit guttula in sectione transversali feminis ad unumquodque jugum exstillans. Suspicio idem in plerisque congeneribus obtinere, praesertim vero in *S. tortuoso*, tot aliis notis affini.

585. SESELI *petraeum*.

Synonyma adde: *Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.*
Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2972. Besser cat. hort.
cremenec. a. 1816. p. 130.

Bubon glaucus. Spreng. prodr. umb. p. 26. n. 4 et synonym.
umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 88. (ubi synonym-
on Gmelini fib. 1. t. 42, 43 excludendum.)

Calycis denticuli longiusculi in hoc et in subsequente.
In hortis cultum fit elatius atque ramosum, ut spontaneam
plantam saxosis adscriptam vix agnoscas.

586. SESELI *dichotomum*.

Synonyma adde: *Sprengel prodr. umb. p. 36. n. 13.*
Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.

Bubon (rigidior) caule rigido folioso superne pubescente;
foliis glaucis bipinnatis: foliolis linearibus acutis, vaginis trunc-
catis; innuocellis connatis, umbellis primordialibus sessilibus.
Sprengel pugill. 2. p. 53. n. 101. (excluso synonymo Waldst.
et Kitaib.)

S. rigidum Waldst. et Kit. rar. hung. 2. t. 146 differt
a nostro umbellae radiis multo longioribus et numerosioribus
minusque inaequalibus: intermediis haud ita abbreviatis; qua-
propter hungaricae plantae umbella subconuexa praedicatur
ab inuentoribus loc. cit.

587. SESELI *alpinum*.

Ad *S. venosum Hoffm. (S. felinoides Besser catal. hort.*
crem. a. 1811. suppl. 2. p. 15 et cat. a. 1816. p. 130) ma-
gis etiam, quam ad S. annuum accedit planta ulterius inue-
stiganda.

588. SESELI *cuneifolium*.

Synonymon adde: *Bubon ficulus*. Spreng. *prodr. umb.* p. 26. n. 5 et *synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815.* p. 88.

In hoc petala quoque hirsuta sunt.

Synonymon *Boccone ficul.* confirmandum est. Conveniunt omnino folia, sed dubium circa fructum oritur, qui *Coriandro* aequiparatur, subrotundus, nec pubis in icone vestigium monstrat.

163*. TRINIA. Flores dioici. Fructus subrotundo-ovatus. Semina: costis 5 aequalibus, incrassatis, perfossis, utrinque sulcatis, duabus marginantibus; valleculis unistriatis vittatisque; commissurâ biuitatâ. Involucella oligophylla, brevissima, aut o. (*Calyx margo obsolete denticulatus.*)

588*. TRINIA *Hoffmanni*.

Tr. germinibus pubescenti-scabris, seminum costis argutis, involucellis nullis.

Pimpinella dioica. Flor. taur. cauc. n. 602. Sprengel *prodr. umb.* p. 35. n. 5 et *synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815.* p. 95. *Smith brit.* I. p. 332. *Engl. bot.* 1209. *Lamarck et Decand. flor. franc.* n. 3414. *Schultes obs.* p. 59.

Selinum montanum pumilum. *Clus. hist.* 2. p. 200.

α. Caule foliisque glabris.

Tr. (*glaberrima*) dioica, foliis bipinnatis: pinnulis ternatis, laciniis aequalibus linearibus. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 93 et 211. t. 1. B. f. 22. illustr. umb. p. 19.*

Pimpinella pumila. Jacq. austr. 1. p. 19. t. 28.

β. Caule basi, foliisque imprimis margine et carinâ pubescenti-scabris.

Tr. (*hispida*) dioica, foliis bipinnatis: pinnulis ternatis, laciniis inaequalibus incis linearibus. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 94 et illustr. umb. p. 19.*

Pimpinella dioica rossica. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 44.

Conjuncto Tr. *glaberrimam* et *hispidam Hoffmanni*, ex autopsia speciminum austriacorum à nostratibus nullo modo diuerforum et caule praefertim, magis etiam quam haec, pubescenti-scabrorum. In omnibus vero *varietatibus* germina pubescunt: pube saepe ne in maturis quidem feminibus penitus deficiente. *Semina* alba magnitudine variant. *Majora* sistit tabula citata *Hoffmanni sub lit. a*, *minora* vero *eadem tabula sub lit. b* pro feminibus Tr. *Henningii*, cujus non sunt.

588*. TRINIA *Henningii*.

Tr. germinibus glabris, feminum costis obtusis, inuolutellis nullis.

Tr. dioica, foliis bipinnatis: pinnulis ternatis, laciniis longissimis setaceis margine scabriusculis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 94. illustr. umb. p. 19. Besser. cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 145.*

Pimpinella (glauca) foliis supradecompositis, caule angulato ramosissimo. *Linn. ed. Willd. 1. p. 1473. Poll. pal. n. 307. Sprengel prodr. umb. p. 35. n. 6?*

Inter plantas ficas tauricas hanc vidi, ejus plurima specimina in itinere tanaicensi, per campestria lecta retulit *D. Henning*. Eandem ex Vollhyniâ misit *Cl. Besser*. Asperitatis in hac vix vestigium ullum, ne quidem in *germinibus*. *Foliorum* lociniae in uniuersum multo quam praecedentis longiores. *Umbellularum radii* in feminiferâ fructibus multoties longiores, magis etiam elongati quam in praecedente. *Semina* longe a praecedentis feminibus aliena, matura nigra: costis obtusis, utroque latere profundiore sulco exaratis.

Quum inuolucellorum defectum urgeant *Linnaeus* et *Pollichus loc. cit.* meam videntur plantam intellexisse, quae feminibus obiter adspicis utique *Pimpinellis* assimilatur.

588***. TRINTA *Kitaibelii*.

Tr. *germinibus* glabris, *feminum* costis obtusis, *umbellulis* paucifloris inuolueratis.

Pimpinella (glauca) inuolucro monophyllo, inuolucellis 5-phyllis: foliolis lanceolatis basi connatis, feminibus oblongis 5-costatis: costis perfossis, valleculis uniuittatis. *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 92. illustr. umb. p. 18 et hort. mosq. n. 2478. Waldst. et Kit. rar. hung. 1. 1. 72. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 44.*

In Tauriâ lectam communicauit *D. Steuen*, circa *Crenenecium Vollhyniae* *D. Besser*.

Glabritie atque *feminibus* cum Tr. *Henningii* conuenit. *Caulis* femineae et feminiferae plantae inde a basi ramosus: ramis ramosis rigidis, tamen tenuibus, fere horizontalibus. *Umbellulae radii* 3-5. paullo tantum fructu longiores; quo facillime a praecedente, radiis umbellularum valde gracilibus atque elongatis praeditâ dignoscitur. *Inuolucella* foliolis circiter 5 inaequalibus, omnibus breuissimis. *Semina* obtuse costata, matura nigra, ut in praecedente.

164. PASTINACA. Fructus compresso-planus marginatus. Semina 5-ftriata: 3 dorsali-bus, 2 margini dilatato contiguus: vittis filiformibus, utrinque attenuatis, colora-tis: vallecularum 4, commissurae 2. Pe-tala subaequalia, inuoluta, (lutea). (Pa-stinaca Hoffm. Inuolucellis nullis. Malabaila Hoffm. Inuolucellis dimidiatis.)

589. PASTINACA *fatua*.

Synonyma adde: P. foliis simpliciter pinnatis: pinnis inciso-lobatis. Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 123. t. I. f. 11. Spreng. prodr. umb. p. 14. n. I. Engl. bot. 556.

590. PASTINACA *graucolens*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.

Malabaila (*graucolens*) fructibus ovatis, Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 126 et 209. t. I. B. f. 6. c. illustr. umb. p. 22. Besser cat. hort. cremenec. a. 1816. p. 83.

Heracleum *graucolens*. Sprengel prodr. umb. p. 12. n. 12.

591. PASTINACA *pimpinellifolia*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45. Hoffm. hort. mosq. a. 1808. n. 2324.

Malabaila (*pimpinellifolia*) fructibus suborbiculatis, Hoffm. umb. ed. 2. Vol. I. p. 126 et 209. t. I. B. f. 6. a. b. illustr. umb. p. 22. Besser catal. hort. cremenec. a. 1816. p. 83.

Heracleum *pimpinellifolium*. Sprengel prodr. umb. p. 12. n. 13.

592. SMYRNIUM *Dioscoridis.*

S. foliis radicalibus triternatis: foliolis lucidis crenatis, summis simplicibus amplexicaulibus cordato-sagittatis crenato-dentatis, caule superne alato. *Sprengel synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1818. p. 53 et descr. umb. rar. n. 27.*

S. perfoliatum. *Flor. taur. cauc. n. 592.* (cum synonymis.) *Marsch. casp. p. 80. Gleditsch. ii. 1. p. 190, 424. Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 513. n. 3524^a.*

Ab hoc distinctum esse „S. (*Dodonaei*) foliis radicalibus „decompositis, foliolis opacis trifidis serratis: summis simplicibus orbiculato-amplexicaulibus integerrimis, caule teretiusculo, habet *Sprengel loc. cit.* Hungaricam plantam *Waldsternii et Kitaibellii*, quae nostra, adhuc ab utrâque *Sprengelianâ* specie differre statuit *Sternberg in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 32.*

Smyrnium Tabern. Kraeuterb. 252, folia radicalia triternata, caulina simplicia crenata exhibens et nostro plane adaequatum, cur ad Sm. *Dodonaei* referat *Cl. Sprengellius loc. cit.*, non equidem perspicio.

593. SMYRNIUM *nudicaule.*

Synonyma adde: Sm. foliis radicalibus biternatis: foliolis cuneatis inciso-dentatis acuminatis, caule tereti nudo superne ramoso. *Spreng. descr. umb. rar. p. 20. t. 4. f. 7.*

Phyospermum commutatum. *Spreng. prodr. umb. p. 19. idem in mem. soc. nat. cur. mosq. 5. p. 4. t. 1. 2. 3 et synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 82. Hoffm. illustr. umb. p. 11. Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 45.*

Ligusticum (cornubiense) foliis radicalibus decompositis incisis: caulinis ternatis lanceolatis integerrimis, feminum sulcis

obsoletis. *Smith brit.* 1. p. 309. *Engl. bot.* 683. *Linn. ed. Willd.* 1. p. 1426.

Sprengelius loc. cit. huc etiam refert *Dansam* aquilegifoliam *Allionii* pedem n. 1392. t. 63; quamvis icon caulem fistat foliosum, umbellas multo habitiores, innolucraque longiora magis polyphylla et reflexo-patentia; sed eandem recenter etiam genere separat in *Descript. umb. rar.*, nunciante amiciff. *Fischer*.

Semina immatura facile comprimuntur et nucleum liberum ipsis minorem fouere videntur, matura vero euadunt solida, ut in congeneribus, et utriculosa non sunt.

594. SMYRNIUM *cicutarium*.

Synonyma adde: *Phylospermum* (*cicutarium*) foliis radicalibus supradecompositis, caulinis compositis, summis ternatis: foliolis trilobis dentatis acutis, caule folioso sulcato, umbellis axillaribus terminalibusque. *Spreng. descr. umb. rar.* p. 23. *Hoffm. illustr. umb.* p. 11.

Reperitur etiam in pratis subalpinis circa acidulam Nartfana et per Caucasum orientalem, ex relatione *Steueni* in *mem. soc. nat. cur. mosq.* 3. p. 260.

595. ANETHUM *Foeniculum*.

Synonyma adde: *Foeniculum* vulgare. *Hoffm. umb. ed.* 2. Vol. 1. p. 120. t. 1. f. 13. e, p. 208 et 210. t. 1. B. f. 1 et 12. *Engl. bot.* 1208.

Meum Foeniculum. *Spreng. prodr. umb.* p. 32. n. 4.

In campis apricis argillofis circa oppidum Kisljar nuper quoque obseruatum est.

596. PIMPINELLA nigra.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. V. 1. p. 91.*
Spreng. prodr. umb. p. 35. n. 2 et synonym. umb. in mem. soc.
bot. ratisb. a. 1815. p. 95. Wahlenb. carp. n. 289. Besser
galic. n. 373.

P. rotundifolia. Scop. carn. ed. 2. n. 344.

597. PIMPINELLA Tragium.

Synonyma adde: *Decand. flor. franc. 6. suppl. p. 501.*
n. 3414^a.

Tragium Columnae. Sprengel prodr. umb. p. 26. n. 1 et
synon. umb. in mem. soc. bot. ratisb. a. 1815. p. 89. Hoffm.
umb. ed. 2. Vol. 1. p. 91.

Foliolis plus minus dissectis ludit. Varietatem valde la-
ciniatam ad Tanain legit D. Henning, quae Tauriae et Cau-
cafo etiam familiaris est. Hanc exprimit P. Saxifraga hir-
cina minor montana foliis alte incisis Barrel. ic. 738.

598. PIMPINELLA dissecta.

Synonyma adde: *Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 92.*
Sprengel prodr. umb. p. 35. n. 3 et synonym. umb. in mem. soc.
bot. ratisb. a. 1815. p. 95.

P. Saxifraga hircina major foliis alte incisis. Barrel. ic.
737.

Caucasicam nostram ab europaeâ specie differre perhibet
Cl. Hoffmann l. c. Alii P. Saxifragae aut nigrae varietates
valde laciniatas pro dissectâ proposuisse videntur.

599. PIMPINELLA *peregrina*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 91.
 Steuen in mem. soc. nat. cur. mosq. 3. p. 260. Decand. flor.
 franc. 6. suppl. p. 502. n. 3114^e.

Tragium peregrinum. Sprengel prodr. umb. p. 26. n.
 2 et in mem. soc. bot. ratib. a. 1815. p. 89.

600 PIMPINELLA *aromatica*.

Synonyma adde: Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 44.

Tragium aromaticum. Spreng. prodr. umb. p. 26. n. 3.
 Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 91.

601. PIMPINELLA *rotundifolia*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 92.
 Catal. hort. gorenk. a. 1812. p. 44. Besser cat. hort. cremenec.
 a. 1816. p. 104.

Sison rotundifolius. Spreng. prodr. umb. p. 26. n. 3.

603. APIUM *graucolens*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 76. t.
 1. f. 8 et p. 209. t. 1. B. f. 4. a. Spreng. prodr. umb. p.
 34. n. 2.

604. AEGOPODIUM *Podagraria*.

Synonyma adde: Hoffm. umb. ed. 2. Vol. 1. p. 82.
 t. 1. f. 6 et p. 211. t. 1. B. f. 21. illustr. umb. p. 18.

Sison Podagraria. Sprengel prodr. umb. p. 35. n. 5 et
 syn. umb. in mem. soc. bot. ratib. a. 1815. p. 95.